Դ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1062 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 21 ՅՈՒԼԻՍ 1887 — (Ն. Տ.) 2 ՕԳՈՍՏՈՍ 1887 — 13 ԶԻԼԳԱՏԻ 1304

20 ՓԱՐԱ. (Յ'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

...ՄԻԱՆԳԱՄ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՐՍ ԶԳՈՒԹԵՒՆ ՊԷՏՔ Է ԱՐԴԱՐԵԼ.
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ԹԵՐԹԱԿԱՆ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթա, Նորատունկեան-խան

Գալաթա ; Նորատունկեան خانده نورادونكيان

غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԳԱԼԱԹԱՅԻ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ. (Յ'ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ)

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դահեկան արձան	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Երեքամսեայ » »	40
Գաւառաց » եւ Եւրոպայի Թղթատարով տարեկան »	240
Գաւառաց համար եւ Եւրոպայի Թղթատարով վեցամսեայ »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան փրանք	58
» » վեցամսեայ »	26

Դուրս զրկուած լրագրաց ճամբու ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է։ Խմբագրութեան զրկուած նամակ կամ գրութիւն եւ լրագիր չ՚ետ դարձուիր։

Les annonces sont reçues al'Eastern Agency place Karakeuy Deirmen Han Constantinople

Կ. ՊՈԼԻՍ, 21 ՅՈՒԼԻՍ, 1887

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՅՈՒԼԻՍ 23ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 30 ՅՈՒԼԻՍ.)

Վիեննա, 28 յուլիս.

Դիտելի է որ Աւստրիոյ լրագիրք, մանաւանդ կառավարական թերթերն, այժմ Քոպուրկի Իշխանը կը խրատեն չհրաժարիլ Պուլկարիոյ գահէն, այլ Տէրութեանց հետ շարունակել բանակցութիւններն, որք կրնան յանգիլ յաջող եզրակացութեան մը։ Բ. Դուռը, Տէրութեանց առջի փափստական պատասխանին հակառակ, կը շարունակէ բանակցիլ անոնց հետ, դիւաւորապէս Բեռլերսպուրկի դահլճին հետ։ Կայս. Կառավարութիւնը չպիտի վաւերացնէ ոչ մէկ ընտրութիւն որ ստացած չլինի Ռուսիոյ հաւանութիւնը։

—Սոֆիա, 28 յուլիս.

Պուլկար կառավարութիւնը լուր կը տարածէ թէ Քոպուրկի Իշխանն ի մօտոյ Պուլկարիա պիտի գայ։ Ժողովուրդն հաւատալ կը թուի։ Բայց ժողովուրդն այն օրն ուր տեսնէ թէ խաբուած է՝ եւս առաւել պիտի դրդռի վարչային արդի դրութեան դէմ, որ անհանդուրժելի եղած է։ Պ. Բալչէվ Կ. Պոլիս գնաց պաշտօնով։

—Բեռլերսպուրկ, 28 յուլիս.

Ռուս Կառավարութիւնը Տէրութեանց պիտի առաջարկէ եղեր կուսակալ մը կարգել ի Պուլկարիա, մինչև որ լուծուի Իշխանին ընտրութեան խնդիրը։ Կուսակալը Ռուս պիտի լինի եղեր, և Ալեքսանդր Պաղենպերկի Իշխանին ընտրութենէն առաջ Տոնտուքով-Բորսաքով Իշխանին կառարած պաշտօնին նման դեր մը պիտի ունենայ եղեր։ Առ այս Ռուսիա պիտի առաջարկէ եղեր Իմերեդինսքի Իշխան-զօրավարը։ (*)

—Լոնտոն, 28 յուլիս.

Թայմսին Սոֆիայի Թղթակիցը կը ծանուցանէ թէ Քոպուրկի Իշխանը վերջնապէս որոշեր է Պուլկարիա երթալ, և անյապաղ կը սպասուի Սոֆիայի մէջ, ուր զինուորական դերձակ մը, իրեն զրկուած չափերուն համեմատ, Քոպուրկի Իշխանին համար շէներ է պուլկար զօրապետի համազգեստ մը, և ուրիշ համազգեստ մը՝ նորա թիկնապահին համար։ — Կ. Պոլսէ կը հեռագրուի առ Թայմս թէ պուլկարական գործոց վրայ մեծաւ փութաջանութեամբ հաղորդակցութիւնք տեղի կ՚ունենան ի մէջ Բեռլերսպուրկի դահլճին և Բ. Դրան։ Ռուսիա առաջուընէ աւելի հաշտ տրամադրութիւն մը կը ցուցնէ, և համաձայնութիւն մը յուսալի է եթէ Բ. Դուռն յաջողի Պուլկարները ընդունել տալ Ռուսիոյ պահանջումները, մանաւանդ Ռուսիոյ առաջարկած ընտրելին իբրեւ առաջամանակեայ Խնամակալ Պուլկարիոյ։

—Ժոնէվ, 28 Սէն-Բեռերսպուրկ Գերմանիոյ կէս-պաշտօնական թերթերուն հետ կը վիճաբանի Ռուսիոյ արժեքը-թոց գիները կոտրելու ճգանց առթիւ, որք բնականապէս հոգ կը պատճառեն ի Բեռլերսպուրկ։ Ռուսիոյ կառավարական լրագիրը կը ցուցնէ թէ երմտական նախարարութեան ոչ մէկ անօրինութիւնը Ռուսիոյ երմտական վարկը կոտրելու բնութիւն ունի, և թէ անհիմն և անգոյ է «Ռուսիոյ երմտական նախարարութեան հաճալաւեան քաղաքականութիւնն», որ դժգոհութիւն կը պատճառէ եղեր Գերմաններուն։

—Պուլկարք Իշխան կը մուրան աշխարհի ամէն կողմերէն։ Երբ Հին Աշխարհի հարիւրաւոր մարդ ու խոշոր Իշխանք մի առ մի մերժեն Պուլկարիա երթալ, Պուլկարք իրենց աչքերը պիտի դարձնեն եղեր դէպ ի Նոր Աշխարհ։ Տեսէ՛ Նէոր արդէն կը ծանուցանէ իւր յուլիս 27 թուով թէ Պուլկարք Պրազիլիոյ Կայսրէն խնդրեր են իւր թոռներէն մին՝ իրենց Իշխան լինելու համար։

—Սերպիոյ պաշտօնական համաձայնեան Մետրապոլիտ Գերը Միխայէլ Աբքեպիսկոպոս Ռիէվէ Ալեքսիրան գնացեր է, որով կը հերքուի այն լուրը թէ, Պ. Ռիսդիչ Հնորհիւ, պիտի վերադառնայ եղեր ի Պելկրատ։

—Պերլինի Փոստ լրագիրը կը պատասխանէ Ժոնէվ, որ Սէն Բեռերսպուրկի թէ «հանրային իրաւանց դէմ արհամարհանքը զոր կը ցուցնէր մարտ 26ի կայսերական հրովարտակը՝ խորապէս խախտած է Գերմաններուն վստահութիւնն իրենց ձեռքը գտնուած՝ ռուսական շարժուն և անշարժ ստացուածոց մասին, և յառաջ բերած է արդի վիճաբանութիւններն, որք կը վնասեն Ռուսիոյ վարկին։» Գերման լրագրոյն ակնարկած հրովարտակն է՝ Գերմաններուն Ռուսիոյ սահմանակից գաւառաց մէջ հողատիրութիւնն արգիլող օրէնքը։

—Պապն ոսկի մետալներ զրկեց Գերմանիոյ Կայսեր, Պիզմարք Իշխանին, ընպանիոյ Խնամակալ-Թագուհւոյն և նախորդ Նախարարապետին, ի յիշատակ պապական իրաւարարութեան Կարոլեան խնդրոյն մէջ։

—Վիլհելմ Կայսրը, Պապին քահանայութեան յիսնամեկին առթիւ, յարգական նամակ մը հետ թանկագին խոյր մ՚ընծայ զրկեց Պապին։

—Քաղնոքի Կոմս Իշլ գնաց, պուլկարական խնդրոյն նորագոյն երեւոյթին վրայ խորհրդակցելու Ֆրանց Եոզէֆ Կայսեր հետ։

—Արաբ լրագիրը կը ծանուցանէն թէ Հապէշոյ Յովհան Թագաւորն, երկու տարի առաջ անգլ. Հուդէդ զօրավարին հետ կնքած դաշնագրոյն վերայ հիմնուելով, նամակ մ՚ուղղեր է առ Վիքտորիա Թագուհին, որով կը խնդրէ նորա միջնորդութիւնն՝ Իտալիոյ և Հապէշստանի միջեւ առկախ մնացած խնդրոյ լուծման համար։

—Լոնտոն, 30 յուլիս.

Լորտերու ժողովոյն մէջ, Լորտ Նէբիրը (հռչակաւոր հրամատարն անգլ. բանակին որ արշաւեց երբեմն ի Հապէշստան,) հարցուց թէ Անգլիա մտադիր է միջնորդութիւն առաջարկել Իտալիոյ և Հապէշստանի։ Լորտ Սալիսբերի պատասխանեց՝ յայտնելով Անգլիոյ բարեկամութիւնն Իտալիոյ համար, և ծանուցանելով թէ չի կրնար միջնորդութիւն առաջարկել առանց կանխաւ գիտնալու թէ Հապէշստան պիտի ընդունի՞։ (Ուրեմն, արաբ լրագրաց տուած լուրը կանխահաս է։)

—Զարն յուլիս 30ին հեռագիր մը ուղղեց առ Պ. Կաթկով, մահամերձ խմբագրապետին Մոսքվայի Վէրեմոսթիի, ջերմ ցաւակցութիւն և համակրութիւն յայտնելով նորա հիւանդութեան առթիւ։

—Նիւ Եորքէ կը ծանուցուի Մորմոնաց պետ Ճոն Դէյլերի մահը։ Բայց ճշդիւ յայտնի չէ իւր մեռած տեղը։ զի Ճոն Դէյլերը Սալթ Լէյք Սիթի մոտ լեռնային համար՝ ամերիկեան դատարանաց կողմէ է բանտարկուած էր, և սահմանեալ ծանր պատիժը չկրելու համար, երբեսք ծածկած էր 1885է ի վեր։—Մորմոնաց նոր սերունդն, հակնալով թէ անհնար է մարառիլ բազմակնութիւնն արգիլող ամերիկեան խիստ օրէնաց դէմ, այժմ միակնութիւն կը քարոզէ։ Կերեւի թէ, այս եղանակաւ, բազմակնութիւնը բոլորովին պիտի դադրի Մորմոնաց մէջ։

—Յուլիս 26ին, Նեվայի Նաւարանները ի յուր իկացին՝ ի ներկայութեան Զարին, կայսերական դերդաստանին և խուռն բազմութեան՝ Աւէտարան Բ. Նորաչէն զրահաւորը։ Բրոնշդատ բազմաթիւ մարտանաւեր եկած էին ներկայ գտնուելու այս արարողութեան։ Զարը Բեռլերհովէ եկաւ իւր զբօսանաւով, Կայսրուհւոյն, Յունաստանի Թագուհւոյն, մեծ-դքսերուն և մեծ-դքսուհեաց հետ, և ընդունուեցաւ նախարարաց և դեսպանաց կողմէ։ Աւէտարան Բ. խոշոր զրահաւորմ է 98 մետրոս երկայնութեամբ, 20 մետրոս լայնութեամբ. 7.60 մետրոս ջրոյ մէջ խորութեամբ, 8,440 տակառաչափ պարունակութեամբ, 8,500 ձիու զօրութեամբ կրկին մեքենայիւք, և ժամը 16-17 մղոն արագութեամբ։ Պիտի կրէ 14 խոշոր և միջին թնդանօթներ, ինչպէս և թորպիլներ։

—Սոֆիայէ հեռագրեր կը հերքեն Պուլկարիոյ մէջ խռովութեանց ծագման նկատմամբ ռուս լրագրոյ տեղեկութիւններն, և կրսեն թէ ժողովուրդն ա՛յնչափ հանդարտ է որ Կառավարութիւնը չատ մը քաղաքական փախստականներու թոյլ տուաւ Պուլկարիա վերադառնալ։ Տասնի չափ գաղթականք վերադարձեր են Կ. Պոլսէ, և ի Ռումանիա գտնուող ուրիշ գաղթականներ ալ արտօնութիւն ընդուներ են վերադառնալու։ Այս մտքով մատուցուած գրեթէ ամէն խնդրագիրք նպաստաւոր պատասխան կը ստանան։ Կառավարութիւնը կը մերժէ ա՛յն պարագիսոց վերադարձը միայն որոց դէմ վճիռներ արձակուած կան։

—Պ. Պրադիանօ, Ռումանիոյ նախարարապետը, նախարարական խորհրդոյ մէկ վերջին նստին մէջ, յայտարարեր է թէ արտաքին քաղաքական կացութիւնը վտանգալից կը թուի, և բանակին համար չատ մը պիտոյից ապրսպրման վրայ խօսելով, բաներ է թէ Ռումանիա իւր ինքնապաշտպանութեան հարկաւոր միջոցներն ի գործ պիտի դնէ։

—Թուռ կը գրէ իւր յուլիս 29 թուով. «Մուխթար փաշային ի Դահիրէ ներկայութիւնն անհաճոյ կը թուի Անգլիացւոց։ Լոնտոնի լրագիրքը ոմանք հակացուցին թէ բանակցութեանց խրդմամբ վերջ պէտք է գտնէր փաշային պաշտօնն ալ, որուն հարկ չէր մնար։ Բայց Բ. Դուռն այս կարծիքէ չերեւիր։ Ի Կ. Պոլիս, կը մնածուի թէ Վէհ. Սուլթանին ուղղակի ներկայացուցչին պաշտօնավարութիւնն յեգիպտոս արդի պարագայից մէջ չատ կարեւոր է օսմ. ազգեցութեան համար, և Մուխթար փաշային յեգիպտոսէ մեկնումը նորնչափ վնասաբեր պիտի լինէր որչափ Անգլիացւոց պահանջած Պայմանագրոյն վաւերացումն։ Որովհետեւ, յաչս մահմետական ժողովրդոց, Զաղի Մուխթար փաշային պաշտօնավարութիւնն ի Դահիրէ յայտարար նշան մ՚է Ն. Կ. Վեհափառութեան գերիշխանութեան, անհիմն է այն զրոյց թէ փաշան Կ. Պոլիս պիտի կանչուի եղեր։

—Յուլիս 27ին, Լորտ Սալիսբերի պէտք տեսաւ յատուկ ժողովի մը հրաւիրելու խորհրդարանի պահպանողական անդամներն, անոնց առջեւ բացատրելու և պաշտպանելու համար Նախարարութեան քաղաքականութիւն, որ կը սկսի գժգոհութիւն պատճառելնոյն իսկ Պահպանողականաց մէջ։ Լորտ Սալիսբերի պաշտպանեց արդի կացութիւնը, բաղդատելով Պ. Կլատոնի Նախարարութեան Թողած կացութեան հետ։ Ըսաւ թէ Եգիպտոսի վիճակը գոհացուցիչ է։ Կատարեալ հանդարտութիւն կը տիրէ յեգիպտոս, և Սուտանցի ցեղերուն կողմէ յարձակման մը վտանգը բոլորովին անհետացած կը թուի։ Եգիպտոս տակաւ կը քալէ դէպ ի հաստատութիւն բաղաքակիրթ վարչութեան մը, և Լորտ Սալիսբերի կը յուսայ թէ բրիտանական իշխանութիւնը պիտի պահէ զեղեպտոս այս ճամբու մէջ առաջնորդելու դերը։ Սխալ է կարծել թէ Նախարարութեան աշխարհավարութիւնը կապուած լինէր Պայմանագրոյն վաւերացման։ Պայմանագիրն առաւելապէս Թուրքիոյ օգտակար պիտի լինէր, և անոր մերժումը վնաս մը չէ Անգլիոյ համար։ Անգլ. դահլճին ընթացքը, Սրը Հ. Ուոլֆի տարտնդին ու ճարտարութեան աջակցութեամբ, երկու տարուոյ մէջ յառաջ բերաւ Եգիպտոսի ատիճանաւոր խաղաղացումն, հեռացնելով հաւանօրէն երկար ժամանակի մը համար՝ Արապի փաշայի ապստամբութեան նման պատահականութիւններ։ Այս արդիւնքը ձեռք բերելով, Նախարարութիւնը նաև ծանր բեռ մը աղատեց Մեծին Բրիտանիոյ գանձը։ Լորտ Սալիսբերի հերքեց անոնց կարծիքը—(Լորտ Ռանտոլֆ Չըրչիլի կարծիքը) — որք կ՚ամբաստանեն Նախարարութիւնը թէ բանտախնդիր ընթացք մ՚ունեցած է, պատերազմի վտանգին ենթարկելով երկիրն։ Ընդհակառակն, Լորտ Սալիսբերի առանց վերադարձութեան խաղաղասէր քաղաքականութիւն մը չատագովեց յանուն իւր կուսակցութեան։

—Սոֆիայէ կը հեռագրուի առ Թայմս թէ Մեծ-Սոպրանիէն վերստին պիտի գուսարի օգոստի վերջը։

—Աւստրիոյ Կայսրը Կայդէֆ պիտի համի օգոստ Յին կամ 7ին, և հոն պիտի տեսակցին Գերմանիոյ և Աւստրիոյ Կայսերք։

—Յունաստանի Թագաւորն, որ Լոնտոնէ կը վերադառնայ Աթէնք, Բարիզ հանելով, ընդունեց Պ. Ֆրուէնսի աթը։

—Աֆղանեան սահմանեաց խնդրոյն վրայ Ռուսիոյ պատուիրակաց հետ բանակցող Սըր Ուէդ Ռիճուէյ, բանակցութեանց յաջող վախճանէն եղբը, վերադարձաւ Լոնտոն, և երկուստեք հինգեալ պաշտօնագրերը մատոյց Լորտ Սալիսբերի։

ՓԻՐԱՆՍԻ. Պ. Ժիւլ Ֆէրրի, Նախկին Նախարարապետն, յԷբինայ ճառ մը արտասանելով զինավարժութեան ընկերութեանց տարեկան ժողովոյն մէջ, ըսաւ թէ այս ընկերութիւնք ճշդիւ կը ներկայացնեն այն տեսակ հայրենասիրութիւնն որ ի գործ պէտք է դրուի, այն է՝ գործող և միդամտայն լուռ հայրենասիրութիւն, յոյժ տարբեր այն աղմկալից և ամուլ հայրենասիրութենէն որ յարգի է զարդիս ոմանց բով։ Մեր բանակ ևս տասն և օթն տարիներէ հետէ կը գործէ լռութեամբ ու համեստութեամբ։ Շատ կոյր կամ ոգէտ պէտք է լինել կարծելու համար թէ միայն երկու տարիէ ի վեր բանակը կը պատրաստուի։ Պ. Ժիւլ Ֆէրրի, յիշեցնելով բազմաթիւ նախարարութեանց և զօրապետաց ջանքերն ի վերակազմութիւն բանակին յետ 1871ի աղէտից, անուղղակի պարսաւեց դանոնք որք Ֆրանսայի զինուորական վերականգնումը Զօր. Պուլանժէի կը վերագրէն բոլորովին։ «Մենք նմանով պարտինք պահել բանակին յատուկ եղած ոգին, որով բանակը միշտ հեռի կեցած է քաղաքականութենէ։ Հակառակ ոսկաւաթիւ չեղումներու, բանակը միշտ համեստապէս մեկուսի կեցած է ամէն կուսակցութենէ։ Ահա այս պայմանաւ միայն կրցած ենք լուծել մեծ խնդիր մը, ազատութեան համար անվտանգ կերպիւ պահելով՝ հանրապետական ժողովրդեան մը մէջ՝ ահագին բանակ մը, զմեզ չշղթայուող միապետական բանակներուն չափ զօրեղ և ամփոփ։

«Հայրենասիրութիւնն է որ ըրաւ այս հրաշք։ Բայց ժամանակէ մ՚ի վեր կը տեսնենք նոր տեսակ հայրենասիրութիւն մը։ Կուսակցոյց և թշնամիք հայրենասիրութիւն մը, որ փոխանակ միութեան և հաշտութեան զհետ պընդելու, քաղաքացիները միմեանց դէմ կը գրգռէ։ Ցարդ ի Ֆրանսա ոչ մէկ կուսակցութիւն իրեն կը սեպհականէր հայրենասիրութիւնն։ Հանրապետական կուսակցութիւնն երբեք այդպիսի յաւակնութիւն մը չէր ունեցած։ Հանրապետութիւնն եթէ կը պարծի թէ 1871 ին փրկեց ազգային պատիւն, այս բան կարելի եղաւ ախու եւեթ զի բովանդակ Ֆրանսա յայնժամ հանրապետական դրօշին հետեւեցաւ, և օրէնսեան Շառէդ զօրավարին զօրքերն եկան ինքնաբերաբար մնան Կամպէդդալի հրամայած բանակին մէջ։

«Բայց այս նոր հայրենասիրաց (Արմատականաց, Պուլանժէականաց) խօսքին նայելով, հայրենասիրութիւնն ոչ միայն մէկ կուսակցութեան մենաշնորհն է, այլ և այդ մէկ կուսակցութեան մէջ ալ ինչ ինչ խմբակներու բացարձակ ստացուածքն է։ Եւ ամէն անոնք որք իրենց պէս չեն մտածեր, որք պաշտօն չեն տանիր իրենց կուռքերուն, եւ իրենց պէս չեն խուժեր Ֆէյէ-Բէռնէ-ի Սէնդ-Ռանոյի մը(*) կառքին ետեւէն, (Դափնարարէնէ) ամէն անոնք որ չենք ըներ այս բաներ՝ օտարասէր և օտարամիտ մարդիկ են։ Ինտեղի՞ է այս. բայց ամէն օր կը գրեն (արմատական) լրագիրք ոմանք թէ մեր այժմ հակազգային կառավարութիւն մ՚ունինք։ զի այդ կառավարութիւն չընդդիմիր այս յոռի փառասիրութիւններ, այս ունայնամիտ և հիւանդոտ գաղափարներ։»

Պ. Ժ. Ֆէրրի, պարսաւելով ծայրայեղ Հանրապետականաց այս ընթացքը, ջատագովեց սա գաղափարը թէ Հանրապետութեան կառավարութիւնը շատ ծանրի կառավարութիւն մը պէտք չէ լինի, թէ Հանրապետութիւնը բաց պէտք է լինի ամէն հայրենասէրներու, ամէն բարեւօժար բաղաքացիներու առջեւ։ «Մեծ ճգնաժամերու պատրաստուելու համար, ազգի մը չի բաւեր ունենալ միայն թնդանօթներ և զօրքեր. պէտք է մանաւանդ բարոյական այն մեծ պատրաստութիւն որ կը միացնէ ամէն հոգիներն և ամէն սիրտերն՝ հաւաքական զոհողութեանց յօժարեցնելով զանոնք։» . . . «Հաւատացէք մարդու մը խօսքին, որ ժամանակ մը վարած է իւր երկրին մեծամեծ գործերն, և որ բիչ չատ տեղեկութիւն ունի Եւրոպիոյ վրայ։—Աշխարհի մէջ մեզ ամենէն աւելի կը վնասեն մեր ներքին բաժանումներ, դաղտիարաց և կուսակցութեանց ստորաբաժանումները, կառավարութեան տկարութիւնը կամ բացակայութիւնը, բաղաքական և կառավարական անիշխանութեան երեւոյթն։ Ասոնք են որ թոյլ չեն տար մեզ՝ եւրոպական գործոց մէջ կշռել մեր բոլոր ծանրութեամբ։»

(*) Այս ածականն է աւասիկ որ ի խոր խոցած է զՊուլանժէ Սէնդ-Ռանոյ Նարոյէն Դ. ի ամենէն համբաւաւոր զօրավարն էր Իրլանդա պատերազմին մէջ։ «Զբօսարանի՛ Սէնդ-Ռանոյ», ի՛նչ արհնալից հեգնութիւն զօրավար Պուլանժէի համար։

—)(8)(—

ԹԵՐԹՕՆԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ԹԷՌԷԶ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԺԱԳ ԵՒ ԺՈՒԺ

—Կը կարծէի թէ պատրաստած էք այցելութիւնս ընդունելու . . . Քանի որ այդպէս չէ, ժամանակ կը թողում ձեզ հանդարտելու . . . Պիտի յիշեցնեմ ձեզ միայն թէ մեր ընտանեաց միջեւ կեցած ատելութիւնն երբէք անտի վտարած չէ քաղաքավարութիւնն, և զիս թշնամանելով դուք զձե՛զ կ՚ստորնացնէք իմ առջեւս։

Այդ պարզ եւ միանգամայն խրախոյս խօսքերը ներգործեցին կոմսին վրայ։

Բաց ասի կը յիշէր իւր աղջկան օտարոտի խոստովանութիւնն, իւր ծանուցած այցելուն ընդունելու համար ըրած ապաշանքն . . .

Ցիշեց նաեւ իւր երբեմնի կասկածներն եւ ծանրի ակնարկութիւնները Դրէգուռի վրայ խօսած ժամանակ . . .

Լոյս մը ծագեցաւ մտացը մէջ . . . սոսկալի ճշմարտութիւնը կ՚երեւէր նմա . . .

—Կը սիրե՞ն զիրար, մրմնջեց։

Եւ, մեքենաբար, իւր աչերը՝ զոր կարմիր վարագոյր մը կը կուրցնէր՝ ուղղուեցան դէպ հրացանաց եւ ատրճանակաց խուրձ մը։

Զարթուրեալ եւ մոլեգին յիմարութեան տագնապի պէս բան մը կը շղացնէր նորա դարձ աչերը։

—Նախամեծար կը համարիմ սպաննել զայնս, ըսաւ։

Եւ, քայլ մը յառաջանալով դէպ ի Կիւլ եւ կերկերեալ ձայնով մը։

—Խօսեցէք, ի՞նչ պատճառաւ եկած էք ատ։

Թատերական տեսարան մ՚եղաւ այս։

Կիւլ անկեղծօրէն պատասխանեց առանց վարանելու, իբր թէ ուշարհիս ամենէն պարզ բանին վրայ խօսէր բարեկամի մը, գրեթէ ազգականի մը։

—Պարոն կոմս որ Վալ-Ռըզոն, ընտանիքէս ես միայն մնացած եմ եւ միմիայն հօրեղբայր մ՚ունիմ, որու հետ չատ բարւոք յարաբերութիւններ չեմ տածեր։ ուստի հարկադրեալ եմ ես անձամբ ընել այն ձեռնարկն որոյ համար ատ եկած եմ այսօր։

—Ի՞նչ է այդ ձեռնարկին առարկան, պարո՛ն։

—Պատիւ ունիմ խնդրել ձեզնէ որ հաճիք ինձ կնութեան տալ ձեր դուստրն, օրիորդ Ժանն, զոր բոլոր հոգւովս կը սիրեմ . . .

Երիտասարդն եթէ մինչեւ բերանը լցուած տարճանակ մը կրթնցուներ ծերունւոյն կրծոց եւ կրակ ընէր, նոյնչափ մեծ տպաւորութիւն չպիտի գործէր։

Օձաս յետս ընկրկեցաւ մինչեւ պատը։

—Դո՞ւք, թոթովեց . . . կը համարձակի՞ք . . . մոքերդուդ կ՚անցունէ՞ք . . . Եւ անշուշտ ինքնին ըսիք թէ պիտի հաւանի՞ . . .

Կիւլ ամէն բանի կ՚սպասէր։

—Ո՛չ, ըսաւ, ընդհակառակն չատ բիչ յոյս ունիմ։ Մեր երկու ընտանիքներն յաւէտ թշնամի եղած են։ Դուք եւս կ՚ատէք զիս . . . Ա՛յլ ես ատելութիւն չեմ տուեցաներ ձեզ նկատմամբ . . . Մեծապէս կը յարգեմ զձեզ եւ չատ բարձր համարում ունիմ ձեր վրայ . . . Սակայն, կը կրկնեմ խընդիրքս—յարեց ձայնով մ՚որ թեթեւ լիմն կը դողդողէր—եւ կը պաղատիմ ձեզ չմերժել զայն . . . Կը սիրեմ զօրիորդ Ժանն . . . նա ալ զիս կը սիրէ, ինչպէս պիտի ըսէ ձեզ . . . եւ մեր երկուքին ալ դժբաղդութեան պատճառ պիտի լինիք եթէ չուզէք ունկն դնել մեզ . . .

Օձաս կոմսը խնդաց խրոխտանօք։

—Ձեզնէ աւելի լաւ կը ճանչեմ իմ աղջիկս . . . Իւր սիրոյը չատ առանց ինձ խորհուրդ հարցնելու . . . Ո՞ր տեսած էք զնա, ո՞ւր խօսած էք նմա, այս կերպ յայտարարութիւններ ընելու համար ի մասին նորա զգացմանց . . .

—Նա եւ ես համաձայնած ենք որ բան մը չպահենք ձեզմէ։ Երկու տարիէ ի վեր կը սիրենք զիրար . . . այն ժամանակէն ի վեր գրեթէ ամէն օր կը տեսնենք զիրար . . .

Ծերունին սոսկալի կերպիւ գունատեցաւ։

Հաղիւ քիչ մը պաղարիւն կը զսպէր նոքա կատաղութիւնը։

—Ա՜հ, թշուառականնե՛ր, թշուառականնե՛ր, որք կը խաբէիք զիս, չարաչար կը գործածէիք իմ վստահութիւնս . . . Դո՛ւք մանաւանդ թշուառական մ՚էք, կոմս որ Դէգուռ, որք չէք խնայած այդ աղջկան մանկամարդութեանն . . . որ ձեր տարիքէն եւ փորձառութենէն օգուտ քաղած էք զայն ըմբոստացնելու համար ընդդէմ ինձ . . . Երբէք, կը հաւնի՞ք, չպիտի հաւանիմ այդ օրինակ ամուսնութեան մը . . . Մինչեւ իսկ եթէ աղջիկս դժբաղդ լինի եւ իւր բոլոր կեանքն արտասուքով անցունէ, մինչեւ իսկ եթէ մեռնի, երբէք, երբէ՛ք ձեր կինը չպիտի լինի . . . գնացէ՛ք, եւ ա՛լ ոտք մի դնէք հոս . . .

Դէգուռ դուրս ելաւ խռովուն, զգալով թէ ամէն պատասխան ուելի եւս պիտի գրգռէին կոմսն, աւելի եւս անհնար պիտի գործէին ո եւ է հաշտութիւն։

Երբ Կիւլ հեռացաւ, Վալ-Ռըզոն մեծաքայլ ճեմեց սենեկին մէջ, ընդհատ նախատասութիւններ մրմնջելով։

—Ի՞նչ, աղջիկս սիրէ՞ այդ մարդն։ Ա՜հ, նախամեծար կը համարիմ վանքի մը մէջ փակել զնա . . .

Նոյն պահուն ժանն ներս մտաւ դողդողուն։

—Հայր իմ, ըսաւ։

Ծերունին ուզեց ձեռներն երկնցնել՝ եւս մղելու համար զնա, սակայն ժանն ժամանակ չթողուց . . . նորա ծնդանց փաթեցաւ, արտասուաթաթաւ աչերով, վնջէն կծկեալ դէմքով . . .

—Հայր իմ, ամէն բան կռահեցի . . . Ներեցէ՛ք ինձ . . . սակայն եթէ գիտնայիք թէ որքա՜ն կը սիրեմ զնա . . . Զիրար տեսած առաջին օրէն՝ անմիջապէս սիրեցինք զիրար . . .

Սակայն կոմսն, անողոք, անդին կը դարձնէր աչերը։

—Գնացէք, սենեակիդ քաշուեցէք, այսուհետեւ մինակ պիտի ապրիք անդ . . . որպէս թէ ես մեռած լինիմ . . . որպէս թէ դուք լինէիք այս դղեկին միակ ընակիչը . . .

—Հա՛յր իմ, կը պաղատիմ, մի անգութ լինիք . . .

—Գնացէ՛ք կ՚ըսեմ։ Այն ատեն միայն դիմացս ելէք երբ կարենաք առանց շառագնելու երեսիս իմ աչացս . . . երբ այդ սէրն անհետ ջնջուի ձեր սրտին մէջ։

Ցայնժամ ոտք եղաւ, իւր մանկամարդ աղջկան վշտութիւնն, կնոջական արժանապատուութիւնն վիրաւորեալ, եւ պարզապէս ըսաւ.

—Լաւ, պիտի հնազանդիմ։

Բ.

Արդարեւ, հնազանդեցաւ։

Իւր սենեակը քաշուեցաւ, եւ կիւրակի օրը միայն դուրս ելաւ անտի՝ ներկայ գտնուելու համար Սէն-Վիքտոր եկեղեցւոյն ժամերգութեանց։

Երբ պարտէզ իջնէր շրջագայելու համար, այն ժամերը կ՚ընտրէր զիստէր թէ կոմսը բացակայ էր։

Սպասաւորը նախ արտառոց գտած էին այդ մենութիւնն, այլ տակաւ տակաւ վարժած էին։

Ընդհանրապէս, կոմսին հրամաններն անողոքելի էին։

Հետեւաբար ամիս մը, երկու ամիս անցան այսպէս, առանց փոփոխութիւն մը մտածանելու այդ նորօրինակ կացութեան մէջ։

Օձաս երեւակայած էր թէ աղջիկը պիտի ընկճէր եւ թէ քանի մ՚ատուր մենութենէ յետոյ առ ինքն պիտի վերադառնար զղջալից, մոցած լինելով Կիւլի սէրը։

Կը սխալէր։

Երկու ամիսն անցնելէ յետոյ, սկսաւ անհանգիստ լինել։

Այժմ արամադիր էր քիչ մը մեղմել իւր խիստ ընթացքը։

Յորմէ հետէ չէր տեսած ժանին դէմքը, թէեւ այնքան մօտ էր նա իրեն, ժամանակն երկար կը թուէր նմա։ Սակայն ժանն չէր տանջուեր։

Ոչ մէկ ցնորք չէր հացեր։

Սէդ եւ համբերատար էր։

Իւր սենեկապանուհին կերակուրը վեր կը բերէր եւ իմաց կուտար նմա երբ հայրը կը հեռանար դղեկէն։ Յայնժամ կրնար դուրս երթալ։ Ասի լսելեան որոշած էր նորա եւ կոմսին միջեւ։

Թերեւս չպիտի կրնար դիմադրել այդ աքսորին եթէ լուր չտանար Կիւլէն, սակայն ամէն բան խոստովանած էր սենեկապանուհւոյն։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ըստ խնդրանաց Դրնալը-կղզւոյն Թաղ. Խորհրդոյ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն օրհնութեան Կոնդակ մը գրեց առ Մեծ. Պաղտասար էֆ. Յակոբեան, որ Դրնալրի եկեղեցւոյ կալուածոց շինութեան համար յօժարակամ նուիրած էր տան և ութ հազար դահեկան. Կոնդակն, որոյ պատճէնը ղրկուած է նաեւ տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ, կը պատուիրէ տարին մի անգամ յատուկ պատարագ և պաշտօն մատուցանել Ջերմեռանդ նուիրատուին ննջեցելոց հոգւոյն համար։

Ռուսահայ երաժշտապետ Պ. Խաչատուր Մարգարեան (Կարա-Մուրզա) երեկ ազգ. Պատրիարքարան երթալով արժանավայել կերպիւ ընդունուեցաւ, և կէս ժամու չափ տեսակցեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հետ։

Ապա, Պատր. փոխանորդ Դեր. Իւթիւճեան Դէորգ Ծ. վարդապետին և յերուսաղէմատան Դեր. Սէֆէրեան Սիմէոն օրգաղանին այցելութիւններ տալէ յետոյ, Մայր-եկեղեցին իջաւ և երեք հիկեղեցիներն ալ այքէ անցուց, ու հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքի գերեզմանին վերայ գնաց, ինչպէս նաև Պէզճեան Յարութիւն ամիրային, որոյ չիրմին մօտիին երաժշտական ձայնանիշներով պարուրելութիւն մը տողեց՝ իբրեւ յիշագիր իւր այցելութեանն։

Սոյն այցելութիւններէն յետոյ, մայր-վարժարանը գնաց, ուր ներկայ գտնուեցաւ Պ. Կոստանդին Սպանդարեանցի կրթած աշակերտաց մարմնամարզի փորձերուն։

Մայր-վարժարանի երգեցիկ աշակերտներն, ի պատիւ երաժշտապետ հիւրին, գեղեցիկ և սրտառուչ երգեր երգեցին։

Ապա, Պ. Կարա-Մուրզա՝ Սուլթան-Ահմէտի հրապարակն երթալով Եէնիչէրիներուն արձանները տեսնելու հետաքրքրուեցաւ։

Հայ երաժշտապետը՝ վաղը կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Վենետիկ անդ, չարաթ մը կենալէ յետոյ, պիտի վերադառնայ ի մայրաքաղաքս, ուր մըտադիր է ազգային նուագահանդէս մը տալ ի նպաստ վերաշինութեան Ազգային Հիւանդանոցի։

* * *

Պ. Կարա-Մուրզա նոյն օրն այցելութիւն տուաւ նաև Հռոմէական-Հայոց Պատրիարք Աղաբեան Գերապայծառին։

ԽՈՐԷՆԵԱՆ ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ՊԱՂԱՏՈՒ

Վարժարանիս տարեկան հարցաքննութիւնք կ'սկսին յառաջիկայ չորեքշաբթի յուլիս 22 և կը վերջանան ուրբաթ յուլիս 24ին։ Քննութիւնք կ'սկսին առաւօտեան ժամ 2ին, իսկ կէս օրէն վերջ ժամ 7ին։ Դադար կէս օրուան, 1 ժամ։

Կարգացոյց

ԴԵ. — Կէս օրէն առաջ. — Կրօնագիտութիւն և Սրբագան պատմութիւն (ընդհանուր ուսանողաց։— Կէս օրէն վերջ.— Աստեղագրութիւն և Զեւագիտութիւն (տեսական եւ գործնական) մի միայն ազնիկանց համար։ Թուբերէն (միմիայն մանչերու)։

ԵԵ.— Կէս օրէն առաջ.— Հայերէն եւ Պատմութիւն (ընդհանուր). Կէս օրէն վերջ, Ֆրանսերէն (ընդհանուր)։

ՈՒՐ.— Կէս օրէն առաջ. — Թուագիտութիւն (ընդհանուր).— Կէս օրէն վերջ. —Աշխարհագրութիւն, Դծագրութիւն եւ Գիւղագրութիւն (ընդհանուր)։

Կը հրաւիրուին Պատ. Ծնողք և կրթասէր անձինք ներկայ գտնուիլ։

Ի դիմաց Հոգաբարձութեան

Արքեպիսկոպոս Աղբենապեան

ԳԱՌՆԻԿ ԳԱՓԱՄԱՃԵՆ Ն. Ց. ՅԻԶՄԷՃԵՆ

Ա Զ Գ

Եւդոկիայէն եկած խնդրագրոյ մը համեմատ, բնիկ Եւդոկիացի Բեհէտ Փիլիպոսեան Պօղոս անուն Հայ կաթոլիկ երիտասարդը տասը տարիէ ի վեր անյայտ եղած ըլլալով, նորին արենառու մերձաւորք կը խնդրեն որ եթէ զինք ճանաչողներ եւ անցեալ կամ արդի վիճակին որպիսութեանն տեղեակ անձինք կը գտնուին, բարեհաճին իրենց տոյգ ծանութիւնները պատրիարքական դիւանիս միջոցաւ հաղորդել նոցա։

Յիշեալ Եւդոկիացի Պօղոսը երեսուն տարեկան, միջահասակ, չիպագոյն գիմօք կապուտաչեայ երիտասարդ մ'է։

Դիւան Պատրիարքական Կաթոլիկ Հայոց

ի 16 Յուլիս 1887

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս կ'յիշուի, ԲԱՐԻՍ ՖԱՃԻԱԼԱՐԸ հետաքրքրաշարժ վէպին հրատարակութեան ձեռնարկելով, որոշած էինք միանգամայն գտնուած բաժանորդաց 100 ին 20 համեմատութեամբ երկթուղւոյ տոմսեր գնել ի հաշիւ անոնց։ Այս անգամ մեր ունեցած 570 բաժանորդաց համար 114 տոմս գնած լինելով, որոց թիւերն արդէն ծանուցուած են բաժանորդաց, ուրախ եմ յայտնելու թէ 1,307,834 ֆիւը 40 ֆրանք չահեր է։

Հարկ եղած տեղեկութիւններն յառաջիկայ շաբթու պիտի ծանուցուին մեր բաժանորդաց յատուկ ազդարարութեամբ։

Կ. ՊԻՊԼԻՐԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆԵՐ

Տէպրէի զինուորական հրամանատար և կառավարիչ անուանեցաւ Սիրօյի զինուորական հրամանատար Ֆէրիդ Օսման փաշա։

Ամթապի գաւմադամ անուանեցաւ Համիտիէ գիւղաքաղաքի Նախկին գաւմագամ Ապտէլգատէր էֆէնտի։

——

ՕՍՄ. ԱՐԻԵՐՈՒՂԹՔ

Ելմտական Նախարարութիւնն այս աւուր թուրքը լրագրաց միջոցաւ պաշտօնապէս հերքելով լրագրաց ոմանց այն տեղեկութիւնը թէ Տանիլիէի արժէքդրոց կարգը չ'պիտի ընդունուին ի փոխարէն մաքսային տրոց, կը ծանուցանէ թէ այս լուր անձնական շահուց ծառայելու համար հնարուած է և թէ նոյն արժէքդրոց կարգը ըստ առաջնոյն պիտի շարունակուին ընդունիլ արդէն ծանուցեալ պայմաններով։

——

ՀԱՆԴԷՍ ՄՐՑԱՆԱԿԱՌՆԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՑՍ. ՄԻԼԻՖԻՃ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Կայս. Միլիֆիճ վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդէսը տեղի ունեցաւ երեկ մեծ շքով նոյն վարժարանի պարտիզին մէջ, որ այս առթիւ գոյզգոյն դրօշակներով եւ օսմանեան զինանշաններով զարդարուած էր։ Հանդիսավայրին ճակատը դրուած էր «Բաստիշահըմ չօք եաշա» գեղեցկագիր վերտառութիւն մը, շրջապատեալ օսմանեան իւղանկար զինանշաններով։ Վարժարանի պարտիզին մէջ կը գտնուէր զինուորական նուագածուադումբ մը։ Վ.Հ. Սուլթանն, իւր կողմէ բարեհաճած էր ղրկել կայս. Պալատական առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշան, որ վարժարանի յառաջադէմ վիճակին նկատմամբ Ն. Վ.Հ.ի առատաձեռնութեան բարձր գոհունակութիւնն, ինչպէս նաեւ կայս. բարեւներն հաղորդեց։ Սիւրէյա փաշա նոյնպէս շրջանաւարտ աշակերտաց յանձնեց Վ.Հ. Սուլթանի կողմէ շնորհեալ ոսկի ժամացոյցներ։

Ներկայ էին նաև Մեծ-Եպարքոս Բեհմիլ փաշա, Շէյխ-իւլ Իսլամ Ահմէտ Լեսատ էֆէնտի, Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ փաշա, Ներքին գործոց Նախարար Միւնիր փաշա, Դատական Նախարար Ճէվտէդ փաշա, Եվգաֆի Նախարար Մուսթաֆա փաշա, Կրթական Նախարար Միւնիֆ փաշա, Կ. Պոլսոյ կեդրոնական հրամանատար Արիֆ փաշա, Միւշիր Էշրէֆ փաշա, Շէյխ-իւլ-Իսլամ էֆէնտիի որդի և Պետական Խորհրդոյ անդամ Խալիտ պէյ, հեռագրատանց և Թղթատանց վերատեսուչ Իզզէդ էֆէնտի, Մեծ-Եպարքոսի խորհրդական Շէֆիգադի էֆէնտի, Բ. Դրան արարողապետ Ֆէրուսխ էֆէնտի, Պէյլիկճի Բայիֆ էֆէնտի և այլ քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարք։

Կայս. Պալատան առաջին քարտուղար Սիւրէյա փաշայի գալուստէն անմիջապէս յետոյ հանդէսն սկսաւ վարժարանին տնօրէն Ապտ-իւլ-Բահման էֆէնտիի մէկ բանախօսութեամբն, որով տեղեկութիւն կը տրուէր վարժարանի տարեկան վիճակի մասին։ Յաւարտ բանախօսութեան սկսաւ մրցանակաց բաշխումն ընդմիջմամբ նուագածութեանց։ Բաշխումը տեւեց կէս ժամ։ յետ որոյ ներկայք պատուասիրուեցան պաղպաղակներով, օշարակներով, և այլ զովարար ըմպելիներով։

Վարժարանին շրջանաւարտներէն Մէհմէտ Էմին էֆէնտի բանախօսութիւն մ'ըրաւ, որում յայտարարեց կրթական Նախարար Միւնիֆ փաշայի ատենաբանութիւնն, և հանդէսն վերջացաւ։

Աւարտի արտանքն այս տարուան շրջանաւարտ աշակերտաց, իրենց մըրցանակաց ատիճաններուն կարգաւ։

Մէհմէտ Էմին	էֆէնտի
Սերովբէ Պէրսէրեան	»
Ապտ-իւլ-Բահման Զէքի	»
Պէքիր Սաադը	»
Երուանդ Գարագաչեան	»
Շաքիր Զատէ Խալիլ Բեհմիլ	»
Իսրահիմ Լտհէմ	»
Ահմէտ Բէյխան	»
Խաչիկ Կեսարեան	»
Մէհմէտ Բիւրէմ	»
Մէհմէտ Նուրէտտին	»
Հիւսնի	»
Մէհմէտ Նազիֆ	»
Մահմուտ Ահմեհ	»
Մէհմէտ Զիհա	»
Մուսթաֆա Բէֆիդ Էշամի	»
Ահմէտ Բէյտա	»
Ահմէտ Խուրսսի	»
Մէհմէտ Ճէմիլ	»

——

ՍԱՐԵԼԵԱՆԻ ԱՐԿԱԾԸ

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, այս կիրակի ի Սարելեաք Զուլերու ճամբուն վրայ քարահանք մը փլչելով, տասնէ աւելի անձինք վիրաւորուած էին։ Թուրք կին մը և փոքրիկ աղջիկ մը ծանրապէս վիրաւորուելով, անյոյս վիճակի մէջ են։ Կան նաև երկու սեռէ տասն երկու վիրաւորք, ոմանք թեթեւապէս և ոմանք ալ ծանրապէս։

Բաց աստի, վասնզը տեսնելով կառքերէն դուրս նետուած և վիրաւորեալ քանի մը հոգի ևս կան։ Պէշիկթաշցի երկայ չորս տեղեր բրինձ ցանած էին և թէ բաց աստի, ուրիշ եօթն տեղերու բնակիչք կը պատրաստուին այդ օրինակին հետեւիլ, փութացեր են ոչնչացնել այդ սերմանիքը։ Այժմ պահակ զինուոր մը կը շրջի արդիւնելու համար որ նոր մշակութեանց չձեռնարկուի։ Կը կարծենք թէ Պրուսայի իշխանութիւնք պարտ էին քիչ մ'աւելի ներող հանդիսանալ, և գէթ այս տարուան համար, արտօնել բրինձի մշակութիւնը սոյն նահանգին մէջ որ անտա՛ն գառնապէս ճնաուած է սովէն։

—Թօսբոյ Մանկօ ընկերութիւնը շոգենաւային կանոնաւոր երթեւեկութիւն մը հաստատեց կ. Պոլսոյ և Եգեական ծովու նաւահանգիստներուն միջեւ։

—Կը յիշուի թէ Օռեւտրական Սենեկին մէջ յանձնաժողով մը կազմուած էր գործադրելու համար այն կանոնագիրն որ հրատարակուեցաւ վերջերս Առեւտրական Սակարանին վրայ։ Այս յանձնաժողով, որոյ վիճաբանութեան կանոնաւորապէս ներկայ գտնուեցաւ առեւտրական ընդհ. տնօրէն Բէֆիզ պէյ, աւարտեց իւր աշխատութիւնները։ Կ'սպասուի որ առեւտրական նոր Սակարան հաստատուի ընդ փոխ։

—Շերամաբուծութիւնը մեծ զարկ մ'առած լինելով, Եէնիճէի գաւառակն մէջ (Պրուսայի նահանգ) գոհացում տալու համար չերամաբոյծներուն որք կը հարկադրուէին մինչեւ Իզմէկեոյ և յաճախ Պրուսա երթալ իրենց արտադրութիւնները վաճառելու համար, յիշեալ գաւառակին կեդրոնը Դէրէ մը հաստատուեցաւ որոյ բացման օրն իսկ 2000 քիլօ խողակ վաճառուեցաւ, Պրուսայի մէջ վաճառուածներէն քիլօն 1 ղրշ. 10 փրդ. աւելի սուղ։

—Դարա հիսարի գաւառակի հունձքերն ընդհանրապէս 100 ին 80 նուազում մը ցոյց կուտան. այս պատճառաւ, ժողովրդեան պէտքերն յագեցնելու համար, խնդրուած է որ կառավարութիւնը պէտք եղած միջոցները ձեռք առնու մերձակայ գաւառներէն 100,000 քիլէ ցորեն եւ գարի ներմուծելու համար։ Մեր Թղթակիցը կը յարէ թէ Պրուսայի կուսակալն իրաւամբ նկատելով որ ուրիշ գաւառներէ արմտեաց փոխադրութիւնը մեծ ծախսց դուռ պիտի բանայ, այն կարծիքէն է թէ պէտք է գաւառին այլ եւ այլ մասանց տասանորդի տրոց փոխարէն ցորեն եւ գարի առնուլ, փոխանակ ստակի, եւ Դարահիսարի ժողովրդեան պիտոյից յատկացնել զայն։

—Դաւառաց Թղթակիցք կիմացուցեն մեզ թէ ժողովուրդը կը գանգատի որ տասանորդի տրոց վարձակալութիւնք կը յապաղին։ Գիւղացին չկըրնալով իւր ցորենը մթերել մինչեւ որ վարձակալին արտօնութիւնը չստանայ, և հարկադրեալ է իւր հունձքը թողուլ ամեն կերպ վտանգներու և անպատեհութեանց առջեւ։ Շատ անգամ ալ կը պատահի որ վարձակալը իրենք կը յարուցանեն ամենամեծ դժուարութիւն, այսպէսով հարկադրելով մըշակներն համակերպել իրենց պայմանց։ Այս մասին Ելմտական Նախարար Զիւհտի փաշայի մանաւոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք։

—Սեբաստիայէն կը ծանուցանեն թէ գաւառին այլեալ կողմերը տասանորդի տրոց վարձակալութիւնք յոյժ արդիւնաւոր եղած են շնորհիւ տեղական իշխանութեանց ջանից և հնձոց առատութեան։ Օրինակի համար, միմիայն Սեբաստի գաւառակին մէջ տասանորդք նախորդ տարիէն 1,250,000 ղրշ. աւելի գումարով վարձու տրուած են։

Պէրլինի օսմ. դեսպանատան խորհրդական Վահեմ. Օհան էֆէնտի Պաղտատեան, որոյ մայրաքաղաքս գալը ծանուցինք, պաշտօն ունի պուլկարական խնդրոյն նկատմամբ ինչ ինչ զեկոյցներ ընել օսմ. Նախարարութեան։

—Օսմ. Ծխախոտի Բէժիի վարչական ժողովը նոր նիստ մ'ունեցաւ այս շաբաթ օր և գլխաւորաբար զբաղեցաւ խնդրով թէ դաւառական իշխանութիւնը պէտք եղած աջակցութիւնը չեն նուիրեր ծխախոտի մշակութեան կանոնագրոյն գործադրման։ Յետ խորհրդակցութեանց, որոշուեցաւ յայտնել կայս. կառավարութեան թէ այդ կանոնագրի անգործադրելի Ցեալուն պատճառաւ Բէժին անհանգուրժելի կացութեան մը կը մատնուի, և թէ հետեւաբար ո՛ր և է պատասխանատուութիւն չստանձնելու համար, ընկերութիւնը կանխաւ կը զգուշացնէ զայն։

—Վ.Հ. Սուլթանն հրամանաբեր եօթներորդ զօրաբանակի հրամանատար անուանեցաւ Ֆէրիդ Հասան Խայրի փաշա, որ անցեալներն հինգերորդ զօրաբանակին հրամանատար անուանած էր։ Նոյնպէս Ն. Վ.Հ.ի հրամանաւ Հասան Խայրի փաշայի ամսաթոշակն, որ 6000 ղրուշ էր, 15,000 ղրուշի բարձրացաւ։ Նորընտիր հրամանատարն հրաման ստացաւ անմիջապէս իւր նոր պաշտօնատեղին (Եէմէն) ուղեւորիլ։

—Աղտոպոլ կը հերքէ Մ.Ինդէօի այն լուրը թէ Մեծ-Եպարքոս Բեհմիլ փաշայի ամսաթոշակն 100,000 ղրուշի բարձրացեր է։

—Հաբէշիստ, ստոյգ տեղեկութեանց յիշելով, բոլորովին կը հերքէ Բերայի լրագրաց ոմանց այն լուրը թէ Հասան Ֆէհմի փաշա Լոնտոնի դեսպան պիտի անուանի։

—Թէև երէկի Լ. Հերալտ ծանուցած էր թէ Նախարարաց Խորհուրդն իւր նախընթաց աւուր նստին մէջ որոշելով չորս ու կէս միլիոն ոսկւոյ արժէքդրոց շրջաբերութիւնը, տեղեկագիրը վ.Հ. Սուլթանի մատուցած է, սակայն Թարէք կ'ըսէ թէ այդ մասին ոչ է որոշում տրուած չէ, որով բնականաբար տեղեկագիրն ևս մատուցուած չէ տակաւին։

—Կրէտէէն կը հեռագրեն թէ Ընդհ. ժողովն իւր աշխատութիւններն աւարտեր է այս ուրբաթ օր։

— Ելմտական Նախարարութիւնը շրջաբերականներ ուղղելով ամեն կողմ, ծանօյց թէ, ինչպէս կառավարութեան, նոյնպէս ալ թաղապետութեանց և հանրօգուտ մտուկներու պարտականաց չպիտի տրուի տասանորդական տրոց վարձակալութիւն։ Այս տնօրինութենէ ազատ կացուցուած են միայն հանրօգուտ մտուկներու պարտք ունեցող գիւղօրէից ժողովուրդն։

—Ֆրանսական և հոլանտական դեսպաններն երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Վ.Հ. Սուլթանն հրամանաւ, ի նպաստ ասիական գաւառաց ոմանց սովելոց կազմեալ յանձնաժողովը ծանոյց Սուրիոյ կուսակալին թէ Ասիայի սովեալ ժողովրդեան համար հարկ եղած արմտիքը Սուրիոյ նահանգէն գնուելով պիտի ղրկուի։ Յանձնաժողովն յանձնարարեց որ պէտք եղածին չափ արմտիք անմիջապէս ղրկուի։

—Վ.Հ. Սուլթանը տեղեկանալով որ զինուորական հանդերձարանի տնօրէն գնդապետ Հագգը պէյ՝ պուլկարական խնդրոյն առնն՝ երբ երկրորդ զօրաբանակին մէջ պաշտօն ունէր, 7-8000 ոսկւոյ արժողութեամբ զանազան նիւթեր հաւաքած է ի նպաստ զինուորաց, Միրլիվայի ատիճան շնորհեց նմա։

—Սպարապետի Դրան հին հաշուոց դիւանի քարտուղարներէն Մէհմէտ պէյ՝ քսան-հինգ տարեկան երիտասարդ մը անցեալ ուրբաթ օր ժամ 3ին Դրըլլ-Թոբրաքի այգիէն ծովեզերը կերթայ լողանալու համար, և անկից ի վեր անյայտ եղած է։ Ոստիկանութիւնը թէև հարկ եղած խուզարկութիւնները կատարած է, սակայն չէ կրցած որեւէ տեղեկութիւն առնուլ նորա ողջ կամ մեռած լինելուն վրայ։ Ծովեզերքէն գտնուած են միայն Մէհմէտ պէյի հագուստն ու կօշիկները։

—Ըստ կարգի Լեւանտի, Փարիզի դըրամատէրերէն Պառոն Գայլէ Բօնեա միայն համաձայնած է Թաշճեան Սարգիս էֆէնտիի հետ, Նիկոմիդիոյ ճահիճներու ցամաքեցուցման եւ անդ նաւահանգստի մը շինութեան մենաշնորհին գործադրման համար, զոր կայս. կառավարութիւնը շնորհեց այս վերջնոյն։

—Մայրաքաղաքիս սերպիական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Միխայիլ Միխայիլովիչ, որ քանի մ'ամիս առաջ Պէլգրատ գնաց իւր հիւանդ մայրը տեսնելու համար և անտի Վիէննա ուղեւորած էր իւր մանկամարդ կնոջ հետ, մեռեր է այդ վերջին մայրաքաղաքին մէջ։ Հանգուցեալը որդին էր երբեմն Սերպիոյ նախարարապետ Սգէֆչա Միխայիլովիչի, հանրածանօթ պետ ազատականաց, որ իւր ծեր հասակին պատճառաւ հարկադրեցաւ քաշուիլ քաղաքական ասպարէզէն։

—Գունեարի Նախորդ կուսակալ Սայիտ փաշա մայրաքաղաքս եկաւ։

—Թոգանօթաճիզ զօրաց Միրլիվա Սապէդ փաշա երէկ Պէրլինէ մայրաքաղաքս ժամանեց Վառնայի շոգենաւով։

—Սպարդաի մէջ ամսոյս 5ին առաւօտեան երկրաշարժի ցնցում մ'զգացուեր է։ Սդանքէօյի մէջ եւս նոյն օր ժամ երկուքին երկրաշարժի ցնցում մ'զգացուելով, մինաբէ մը միայն վնասուեր է։

—Ի նպաստ Առնաւուտգիւղի հրդեհվողոց կազմեալ կայս. յանձնաժողովը 25,000 ղրուշի արժէքով տոմս ղրկեց ի Սուրիա։

—Միտիլլիի ժողովուրդը խոր յուզման մէջ է եղեր եղերական արկածի մը պատճառաւ որ տեղի ունեցեր է անցեալ շաբթու։ Լաւ ընտանիքի պատկանող քսանամեայ բարեկիրթ աղջիկ մը անձնասպան եղեր է իւր հօր բնակարանին մէջ, որ քաղաքէն բսան վայրկեան հեռաւորութիւն ունի։ Այս անձնասպանութեան պատճառներն յայտնուած չեն։

—Յուլիս 12 ի առաւօտուն երկրաշարժի ցնցում մ'զգացուեր է ի Թէհրան, այն ատիճան սաստկութեամբ որ բնակչաց շատերը թողով իրենց բնակարանները, քաղաքէն դուրս, դաշտերն ապաստաներ են։

ՆՈՐԱՏԻՊ ՄԱՏԵԱՆՔ

ՎԵՆԵՏԿՈՅ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ

1. Ո-դլ-Բրոնբիէ ի Գոնպէյ Հէրէց-ց, պատկերազարդ. ի Հ. Յակոբոսէ Վ. Խապէրտեանց . . . . . Ֆր. 2,75

2. Կ-ղ-Ն-դ-ք-Մ-ղ-թ-ղ Ա-ա-ի, հաւաքեաց Հ. Քերովբէ Վ. Քուշերեան — Գիր. Երէւրդ . . . . . Ֆր. 1,25

996 5—1

Ա Զ Դ

Խնամակալութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել Ազգոյ հաստատութեան թէ, Ազգային կեդրոնական Վարժարանի առաջին և երկրորդ դասարանները կազմուած լինելով, աշակերտիլ ամփոփաքողք կրնան երրորդ օրուոյս 15էն սկսեալ շաբաթ և չորեքշաբթի օրերն առաւօտեան մինչեւ կէս օր ներկայանալ ի Վարժարանն, կարգապահ էֆէնտիին արձանագրել տալու համար իրենց անուններն և իրենց ստանալու համար հարկ եղած տեղեկութիւններն։ Մտից քննութիւնք պիտի կատարուին օգոստոս 25ի չորեքշաբթի օրն, առաւօտեան ժամ 2էն սկսեալ։ Դասախօսութիւնք պիտի վերսկսին սեպտեմ. 1ին, երեքշաբթի առաւօտ։ Իսկ արդէն ընդունուած աշակերտք կը հրաւիրուին օգոստ. 29ի չարաթ օրը ներկայանալ ի Վարժարան, իրենց թղթակներն վճարելու և նոր մտից տոմս ստանալու համար։

Խնամակալութիւն

Ազգ. Կեդր. Վարժարանի

959 5—12

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՆ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 1 օգոստ.

Բանակցութիւնք կը շարունակուին Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի և Զօր. Պուլանժէի միջեւ։

Պոռտօ, 1 օգոստոս

Հանրապետական ընտրելի Պ. Լավէռիժոն երէկ Ծերակոյտի անդամ ընտրուեցաւ Ժիռոնտի գաւառէն։

Բեռլսպուրկ, 1 օգոստ

Պ. Բաղքովի վիճակն անոյշ է։

Մոսկուա, 1 օգոստոս

Մոսքվէյէ-Վէրսոյէի տնօրէն Պ. Բաղքով մեռաւ։

Իսմայիլիա, 1 օգոստ.

Յուլիս 21էն մինչեւ 31 Սուէզի ջրանցքն անցնող նաւուց թիւն է 103 և տոնօրեայ հասոյթը 1,490,000 ֆրանք։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 20 յուլիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ

3 ամիս	Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	.....	111 5/8
3 »	» » (վճռական)	.....	111 1/4
3	Բարիզի » (պանքայի)	.....	22 70
3 »	» » (վճռական)	.....	22 77 1/2

Օսմանեան Քննսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ)	Սերի	15 30
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	15 32
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	15 33
Բարձրագոյն գին	»	15 33
Ցուսազագոյն »	»	15 33
Կէս օրին	»	15 33

ԻՍԹԻԳԱԼԶԷ ՏԱՍԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	37 26
Այս առաւօտ	37 35
Կէս օր	38 8

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԱԲԵԹԼԹՈՅ

Փոխառութիւն 1858)	Ա	Սերի	22 30
» 1862)			
» 1860)			
» 1863)	Բ	»	14 10
» 1872)			
» 1865)			
» 1869)	Գ	»	0- 15 33
» 1873)			

ԻՆՆԻՓԻԷ ՆԳԻՊՏԱԿԱՆ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	(Գ. կ.)
Այս առաւօտ բացուեցաւ	գործ չիկայ
Կէս օրին	

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԻ

Սօսիէթէ ֆէնէրալ	Ա.Գ.Լ.	3	38
Քրէտի ֆէնէրալ	Գ. Կ. Օ.մ.	»	6 28
Պանք ոտ Դօսիա	»	»	6
Սօս. Շանմ է վէյէօր	»	»	3 30
Թրամուէյ	»	»	310
Բուսմէրի երկթուղի	Ֆր.		33
Օտիկոսթիճ տը Բրիսիրիմէ	»		—
Բանէնէուղի Լաբրիսմ	»		86

ԸՆԿՆԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	...	100
20 Ֆրանքոյ	»	...	88 26
Անգլիական ոսկի	»	...	111 12
Բոլ Խրէբիալ	»	...	90 30
Ռիսիմիզ	»	...	51 20
Ռուպլիթղթադրամ	»	...	40 18
» արծաթ	»	...	75
Ֆիորին	»	...	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	...	108 4
Վէրնոյ	»	...	102 35
Հինգնոյ	»	...	102 35
Մէքսիքք	»	...	98
Թասիկ	»	...	16 20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 1 օգոստոս, ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

(Պորսան գոց է տօնի պատճառաւ.)

Վիէննա, 1 օգոստոս, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	125 30
Օսմանեան երկթուղի	16

Բարիզ, 1 օգոստոս, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	108 05
» » 3 %	81 40
Օսմանեան քսնսօլիտէ Սերի Գ. բացուեցաւ	14 25
» » » գոցուեցաւ	14 27 1/2
» » » Բ.	— —
» » » Գ.	14 15
Օսմանեան երկթուղի	32
» Լեվանի բանէնէուղիք	— —
Պանք Օթոման	494 37 1/2
Երէտի Լիռեր	557 50
» Ֆոնսիէ	1348 75
Բանէնեսոմսի Լիռեր	1228 75
Սուէզի ջրանցք	1976 25
Ռուսական 5 % 1877 թ.	98 3/4
Իտալական Ռանթ	96 80

Սպանիական (արտաքին)	65 7/8
Եգիպտական միացեալ	376 25
Բրիտանիոյ թիւրք	362 50
5 % Հելլենական	350
Զեք Լոնտոնի վրայ	25 22

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

ԿԱՐԻՆ, 9 յուլիս 1887

Անցեալ երկուշաբթին, 6 յուլիս, խիստ տխուր օր մ'էր քաղաքիս բոլոր Հայ Ժողովրդեան, որ պատուաւորեալ էր զատուիլ իւր սիրեցեալ Առաջնորդէն և վաստակաւոր Հովուէն, որ Կ. Պոլսոյ ճամբով կ'երթար ի Ս. Էջմիածին՝ յուսուցչութիւն աստուածաբանական գիտութեանց, հրամանաւ Վեհափառ Հայրապետին և հաճութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

Արդէն քանի օրէ ի վեր էր որ քաղաքիս բոլոր օտարազգի և ազգային բարձրաստիճան անձինք հետզհետէ կը փութային երթալ յԱզգ. Առաջնորդարան՝ ողջերթ մաղթել Դեր. Օրմանեան Հօր. սակայն նոյն օրն յոյժ չափազանց էր այցելուաց բազմութիւնն. ամեն դասակարգի արհեստաւորք ալ խումբ խումբ չմոռացան իրենց վերջին յարգանքները նուիրել Ն. Գերապատուութեան օծեալ աղոյն. և երբ ժամը ութն հնչեց, որ մեկնման որոշեալ ժամն էր, Ն. Սրբազնութիւնն երևցաւ կառքին մէջ՝ առընթեր ունենալով Փոխանորդ Հայրն Արժ. Տ. Գրիգոր քահանայ Արծրնեան. եկեղեցւոյ շուկային մէջ և տանեաց վրայ արանց և կանանց, ծերոց և տղայոց հոծ բազմութիւն մը իբրև զալիս ծովու կը տատանէր, եւ ամէն ոք յինքն կ'զգայր մի նուիրական պարտականութիւն՝ վերջին անգամ մը ևս իւր սիրելի առաջնորդին երեսը տեսնել և բազմարդիւն աչն համբուրել։

Ցուտարկաւորաց բազմութիւնն հետզհետէ կ'ստուարանար, ցորչափ կառքն յառաջ կ'ընթանայր, և քաղաքէն դուրս ալ մինչև «Կէչիլէր» ըսուած աղբիւրին մօտ ժողովուրդն տակաւին չէր ուզեր բաժնուիլ իւր բազմաչխատ Հովուէն։

Չիւաղաց թիւն մինչև յիսունի կը հասնէր, յորս նշմարելի էին քաղաքիս անգլիական փոխ-հիւպատոս Պ. Տէվիզ, Կեղեւոյ փոխ-Առաջնորդ Հայրն, Սանասարեան վարժարանի Տեսչութիւնն, բոլոր ազգային պաշտօնական մարմինք, երևելիք և ուրիշ այլակրօն ազգայինք։ Քաղաքէն դուրս ռուս. ընդհանուր հիւպատոս Վսեմ. Դեներալ Ալէքսիս Տէնէթ յատուկ կառքով կ'սպասէր Ն. Գերապատուութեան, որ երևցածին պէս Ն. Վսեմութիւնն ընդ առաջ ելաւ և հրաւիրեց զՕրմանեան Սրբազան իւր կառքին մէջ, և այսպէս յուզարկաւորք հասան մինչև Կեղ գիւղը, որ հեռի է քաղաքէս 1 1/2 ժամու չափ։

Անդ ժամէ մ'աւելի մնացին, ողջերթի բաժակներ պարպուեցան, եւ ամէն մարդ ամենասիրուր և դառն որպաւորութեան մը ներքև միայն կրցաւ բաժնուիլ Ն. Գերապատուութենէ։ Եւ էին ոմանք որ մինչև Իլիճէ գիւղն ալ գնացին, որ կը գտնուի քաղաքէս երեք ժամու հեռաւորութեամբ։

Դաւառ. Խառն ժողովոյ որոշմամբ Տեղապահութեան պաշտօնն յանձնուած է Արժ. Տ. Գրիգոր քահանայ Արծրնեանի, որ արդէն հինգ տարիներէ հետէ կը վարէ փոխանորդութեան պաշտօնը մեծաւ փութաջանութեամբ և արդիւնաւորութեամբ։ Կ'ըսուի թէ Գեր. Օրմանեան Պոլիս հասնելով Պատրիարքարանի պիտի մատուցանէ Կարնոյ տեղական պահանջներն, եւ ըստ այմմ անիկայապէս նոր Առաջնորդի ընտրութեան հրաւանգը յղէ տայ։

—Քանի օրէ հետէ ատ կը գտնուի Կեղւոյ վիճակի փոխ-Առաջնորդն Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. Վր. Խաչատեան, որ Կարնոյ Վարչութեան որոշմամբ երկուքու կէս ամսէ ի վեր ի Խնուս կը գըտնուէր առաջամանակեայ բարեկարգչութեան պաշտօնով և որ այժմ եկած է երթալ յիւր պաշտօնատեղին։ Ն. Գերապատուութիւնը մեծաւ յաջողութեամբ կը վերադառնայ Խնուսի կարևոր պաշտօնէն, և ասով նոր, փայլուն փորձ մ'ալ կը յաւելու այն մեծ կարողութեան վրայ, որով կը կառավարէ նա Կեղւոյ կարևոր վիճակն ամենայն քաջութեամբ, համբերատարութեամբ և արդիւնաւորութեամբ։ Ն. Գերապատուութիւնն այն անձնաւորութիւններէն է, որ խղճի մտօք կը կատարեն լիովին իրենց պաշտօնն ու պարտականութիւններն՝ առանց մեծ մեծ հրաչակներ հանել բաղձալու։

—Քանի օր յառաջ Խարբերդի Տէրմէնեան Մարտիրոսի դուստր Սոնան, ամաց երեքտասանից, իւր 25 տարի յառաջ տաճկացեալ հօրաքրոջ յողովարար խօսքերէն խաբուելով, կը փախչի ի քաղաքս, և ծնողաց բողոքանց վրայ՝ տաճկական կրօնն ընդունած լինելը կը յայտարարէ առաջի Կառավարութեան։ Սակայն Առաջնորդարանի կողմանէ եղած պահանջմանց վրայ թէ՝ 13 տարեկան ոք չէ կարող տաճկանալ ըստ կայս. օրինաց, և այդ հասակն հաստատող վաւերական ապացոյցներուն վրայ, Կառավարութիւնն հաւանեցաւ յիշեալ աղջիկն յանձնել Առաջնորդարանին։

ԿԱՒԿԱՍԵԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կիրակի օր, յուլիսի 3-ին, հասաւ Թիֆլիս մեր յայտնի բանաստեղծ Ռափայէլ Պատկանեան։

Վրաց «Իվերիա» լրագիրը լուր է ստացել Շօրօպանի գաւառից, որ Զիատուրի մէջ երեւացել է մի հիւանդութիւն, որը չատ նման է այն հիւանդութեան, որը երեւցաւ Անգրիովկասում ներկայ դարու 11—12 թուականներին եւ չատ զոհեր տարաւ։ Եօթն հոգի հիւանդացածներից մէկը արդէն մեռել է, իսկ մնացածները դեռ հիւանդ են։

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔԻՑ մեզ գրում են։ «Հայ գիւղացիները պանդուխտ են չատ տեղերում թէ հոյ չուշենն, բայց ոչինչ չեն անում այդ հոլի պակասութեանը առաջն առնելու համար։ Անգամները մեր գաւառի Բուղդաչէն (ռուսերէն Գօրէլօէ) գիւղի ռուս ազանդաւորները, դուխոբորները, գնացին իշխան Օ.էլեանովի գեղեցիկ արօտատեղերից մի ընդարձակ տարածութիւն, դեսեատինին 8 ռուբլի վճարելով։ Իսկ հայերը փոխանակ նոյնն անելու, միայն գանգատվում են։ Չնայելով որ յիշեալ հայերը սահմանակից են Ախալքալաքի գաւառի Գանձա գիւղի հողերին, գանձայիք այդ հողերը չգնեցին, այլ այդ հողերը գնեցին դեսյաթինները։ Պատճառը չատ պարզ է։ հայ գիւղացիները հաւաքական, համայնական, ընկերական ուժով գործելու յատկութիւնից միչտ զուրկ են եղել»։

ԵՐԵՒԱՆԻՑ մեզ գրում են յունիսի 20-ից հետեւեալը։ «Այս տեղի Պետրոս և Պօղոս եկեղեցին այս գիշեր կողոպտված է։ Այդ գիշեր նոյն եկեղեցում պսակ լինելով պսակվողները երբ գալիս են եկեղեցի, արեւելեան դուռը բանալով տեսնում են թէ ինչպէս արեւմտեան դռնից անցած մարդիկ դուրս են գալիս։ Ոչինչ կասկած չունենալով, չեն հետեւում չարագործներին, յետոյ յայտնվում է որ երեցփոխանի դրամարկղ։ Կոտրելով տարել են փողերը։ Ինչպէս պատմում են, զարդ և անօթեղէն չեն տարել։ Գողութիւնը պատահել է այսպէս. եկեղեցու բակից մէկը սանդուղքով բարձրանում է եկեղեցու կտուրը, իսկ կտրից իջնում է ոլոր բոլոր պատյաններով եկեղեցու մէջ և արեւմտեան կողմի դուռը բաց է անում ներսից։ Գողութեան մէջ կասկածում են երկու մարդկանց, որոնցից մէկը կալանաւորված է արդէն, իսկ միւսը անյայտացել է։»

Թիֆլիսում վերջին ժամանակները մեծ քանակութեամբ կեղծ փողեր են հանդիպել, մանաւանդ 25-րոս պլիանոց թղթադրամներ։ Արդէն ձերբակալված են մի քանի հոգի, որոնք մեղադրվում են կեղծ-փող՝ ը գործածելու և տարածելու մէջ։

Մեր ատրպին ժողովուրդի կանոնց ագիտութիւնը յայտնի է։ Թէ ո՛րքան տգէտ և անհոգ են մեր մայրերը և թէ ինչպէս են վարվում իրանց մանուկների հետ, կարող է՝ ցոյց տալ հետեւեալ դէպքը, որի մասին մեզ հաղորդում են Դէրբէնդից։ Մի մայր գիշեր ժամանակ քնաթաթախ ծի է տալիս օրօրացում պառկած իր փոքրիկ մանուկին և նրա քունը տանելով, նա այդ դիրքի մէջ էլ մնում է ամբողջ գիշերը, անգիտակցաբար խեղդելով իր մարմնի ծանրութեամբ օրօրոցում պառկած մանուկին, որը ընչատպա է լինում Առաւօտեան գէմ մանուկին մեռած գտնելով. մայրը չէ խոստովանվում իր ակամայ յանցանքը, որ առաջանում է վերին ատամանի անհոգութիւնից, այլ ազիզորմ կ'ըսող լաց լինելով հաւատացնում է որ չար ատանան է խեղդել իր մանուկին։ Տգիտութիւն, անհոգութիւն և տարտափլի նախապաշարմունք,— ահա մեր ռամիկ ժողովրդին պատանող կանոնց յատկանիշը (Մշ.)

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Առ Պ. Բալանթարեանց.

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանի հայկարանութեան բարձրագոյն կարգը՝ այնպէս պատահէր է որ հարցաքննէք նշանակեալ օրէն տարբեր օր մը. ուստի ես որ անարժանարար հոն կը դասախօսեմ, ներկայ չէի։

Սակայն դատեր էք հրապարակաւ Եբէկ (նախընթաց օր) բառը զոր ուղղագրեր էք Եբէկ։ Նաև գիտել տուեր էք որ պաղ բառի գրաբառն է պաղ ոչ թէ ցաւոյ։

Սոնուհիր՝ երկմտելով թէ մի գուցէ անուղղայ ինչ ուղած ըլլան, բացատրութիւն խնդրեցին։ Հարկ անհրաժեշտ է հրապարակաւ նոյնը կրկնել Ձեզ ի միամտութիւն։

Նախ.— Եբէկ բառը կրկնատարազ երեւութիւ կը ներկայանայ։ Բայց կը շատանամք սովրեցնել աչակերտաց մի միայն Եբէկ։ Եբէկ այլիմաստ բառը սահմանուած է երեկոյ նշանակելու։ օրինակ իմն։ Ե՞րբ իջէ տիս... ե՞րբ իջէ երեկ։ Յով. Է. 4։ Իսկ Եբէկ պատահական ձեւը, որ նախընթաց օր կը նշանակէ, յաճախեալ է Եբէկ ուղղագրութեամբ։ օրինակ իմն։ Երէկ և այսօր։ Մին՝ Եբէկ գոյական է, մինչ միւսը՝ Եբէկ մակբայ է։ Բառգիրք Ձեզ յայտմ մասին յայտնցուցիչ տեղեկութիւն կուտան, և ի մէջ այլոց Հայկազնեանը, զոր երկուստէք կրնամք իբր հեղինակութիւն ընդունիլ, կը գրէ բացայայտ։— Երեկ՝ փոխանակ գրելոյ Եբէկ. զոր գայեա ևայլն։

Բաղմահմուան Հ. Ա. Այտընեան իւր սխալգրերու ցանկին մէջ երէկ իբր սխալ չը յիշեր. տես քնն. քեր. արդի հայերէն լեզուի էջ 343. ուստի Եբէկ վրիպակ չէ բնաւ։

Բայց որ զարմանալին է, նոյն իսկ կրկին ուղղագրելոց Նկատմամբ, ոչ ինչ կրնամք ըսել վճռաբար։ Երբեմն լրագիրք հակառամարտ թերթեր գործածեն ամէն բառին վերջնական ձեւն որոշելու համար։ Մին թերև միւսը դէմ խօսեցաւ։ յետ այնու իւրաքանչիւր ոք մշտնջենաւորեց, ումն ամէն, ումն ամեն։

Ես կը յարգեմ համբերատար վերծանողն նախնեաց զմ. Գարագաշ որ մինչեւ 1868 իւր քերականութեան մէջ ամեն. ե ով կը կը գրէր և այժմ անխորտ ամէն կը գրէ ե ով։ Այդ ազազոյց մ'է թէ իւր համոզումը չը ջնջելու համար բաւական փաստ գտած է, և ահա այս է ճարման զոր իմաստութիւնը մեզ ցոյց կուտայ։

Նմանօրինակ խնդրոյ մը յուզումն կը բոնայ սակայն օգնական փոխանի ծառայել։ Բառգրոց մէջ պրպտելով կ'գտնեմք ոչ նուազ քան հազար բառ կրկին ուղղագրեալ և ի ստորեւս տեղոյ անձկութեան սրատաճառաւ մի մասն միայն կուտամ.

Բ - Փ

բաշ - փաշ	բիծ - փիծ
բնդեան - փնդեան	բանդիան - փանդիան
գերբել - գերբեվել	դարբ դարբ
հաւբաշ - հաւփաշ	

Գ - Ք

ագաղաղ - աքաղաղ	ագցան - աքցան
թագչիմ - թաքչիմ	հէգ - հէք
մագիլ - մաքիլ	չագար - չաքար
փաւագ - փաւաք	

Դ - Թ

անհեդեդ - անհեթեթ	դուդաք - թութակ
գերդ - գերթ	խենդ - խենթ
շանդ - շանթ	սաղարդ - սաղարթ
վիդ - վիթ	

Ե - Է

ամեն - ամէն	գեթ - գէթ
բեհեղ - բեհէղ	թեմ - թէմ
կետ - կէտ	չեկ - չէկ
սեգ - սէգ	

Հ - Ճ

հոգնիմ - յոգնիմ	հատկիմ - յատկիմ
հօտաց - յօտաց	հոտ - յոտ
հանգրիմեմ - յանգրիմեմ	չահեկան - չայեկան
պահիք - պայիք	

Ջ - Ճ

անձնիւր - անցնիւր	արձաթ - արցաթ
գեղձեմ - գեղցեմ	ձեռ - ցեռ
քարձ - քարց	քուրձ - քուրց
օձտեմ - օցտեմ	

Ո - Օ

գոչ - գօշ	թոչակ - թօշակ
լոչտակ - լօշտակ	ճոճեմ - ճօճեմ
մորուք - մօրուք	նոտար - նօտար
ողակ - օղակ	

Ջ - Ջ

առէջ - առէջ	աւաչ - աւաջ
կանաչ - կանաջ	կարկաչ - կարկաջ
հաչել - հաջել	տենչամ - տենջամ
փարչ - փարջ	

Վ - Ւ

ավ - աւ	երեվար - երեւար
վավաշ - վաւաշ	իլվեան - իլեան
օվեան - օթեան	

Ձեռնհաս հեղինակութեանց անկ է լուծել զայս կնճռոտ խնդիր, ինչու որ առանց մատենագրաց բնագիր մագաղաթները ուենենալու, ոչինչ կրնանք ըսել բացարձակապէս և գիտենք որ մագաղաթից մեծագոյն մասին աւանդապահներն են Մխիթարեան Հարք։

Երկրորդ ցուցք բառին հոմանիշներն են ոյծ, հ-վ, ղ-վ, ջ-ի. ջ-ի. ջ-ի. առաւել կամ նուազ մերձաւորութեամբ իմաստից հնոյն հայերէնի մէջ, իսկ պաղ ռամկերէն է ձ։ արդի լեզուաւ միայն կը նշանակէ ցաւոյ։ Սուտգիւ լրագիրք, պարբերական թերթք. դասական և կրօնական գրեանք, ինչպէս այլ հրատարակութիւններ չուշացան ճանաչորել զաշխարհաբար և յերիւրիցին զայն ըլլալ փոքքր ի չատէ յարմար առօրեայ կենաց իրական պահանջմանց։ Այս բարեշրջման միջոցին կ'ընդունիմ որ բազմաթիւ բառեր, այց իմաստը այլայլեր էր ժամանակը, նուիրագործուեցան և նոր իմաստիւք պարտիմք վարիլ յայսմ հետէ նոր լեզուին մէջ եթէ սակայն այլ կերպ վարիլ անհնար է։ զոր օրինակ եկեղեցական գործածութեամբ՝ Եբրան ի հնումն վրան, պաստաբ ի հնումն ընծայ, հրեշտակ ի հնումն պատգամաւոր, Դրեպեր ի հնումն լուսաւորիչ, երկրորդ տակեերէնի նմանողութեամբ՝ դեղ փոխանակ ափսէի, կա՛ղեմ փոխանակ եբեմ, կոթեմ փոխանակ պոմ, հանեմ փոխանակ հնաբեմ, երրորդ այլ և այլ պատճառներով հարբաբար փոխանակ մեծապան, ծանեմ փոխանակ ճանաչեմ, հաստնեմ փոխան ով պարեմ եւ։

Բայց այլ է հին հայերէնն զոր ի նախնեաց կը ժառանգեմք և զոր այլայլել հընար չէ։ Նոյն իսկ Հայոց գրականութեան Ոսկեդարը ցուցք բառի գործածութիւնը կ'արդարացնէ, օրինակ բաժակ մի ջուր ցուրտ Մատ. Ժ. 42, և այլ օրինակ ջուր ցուրտ անձին ծարաւոյ պատրաստել է։ Գաղջ եռ և ոչ ցուրտ։ Ցրտոց և ըմպելեաց ջուրց։ Ջերմից և ցրտից։ Ջերմն ի ցրտէն և հովն ի տապացուցչէն։ Առ, որս, Է. Փիլ. իմաստ. Խոս. Բաժակ մի ցրտի ջրոյ։ Ոսկ. Մ. Թ. 20։

Իսկ պաղ բառը կը նշանակէ սառուցեալ և պնդացեալ ջուր։ օրինակ ուսումն մանկութեան քան թէ ի գարի, իսկ ուսումն ծերութեան գլիր է ի պաղի։ Ոսկ. Եփ. Ա։ Գետն Երասխ սառուցեալ էր... իբրեւ ելանէին ի վերայ պաղին բազմութիւն զօրացն։ Հանեալ ի վերայ պաղին զանն և զդերին, յանկարծ հատեալ պաղի։ Ղեւոնդ. Լաստ. ժէ։

Զձեզ մնացն ճանչցողներէ ունանք որ միանգամայն իմ սերտ բարեկամներս են, զձեզ կը ներկայացնեն լինձ իբր քաջ մանկաբարձ և իբր տաղանդաւոր մի անձ։ կարծեաց տարբերութիւնը զիս չարգելլուր որ յարգեմ զձեզ ձեր բարեմասնութեանց համար։

Մ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳԻԱՏՈՒՆ Գ. ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Պոլիս, Սուլթան-Համամ թիւ 14

ՅԻՍՈՒՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ՇԱԲԱԹ

ԵՒ

ԽԱՉԻ ՃԱՌ

ԽՈՒՄԵԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ

«Մաքարիա Արքայութեան Երկնից։ էն յետոյ, ահա կը հրատարակենք եւ ԽԱՉԻ ՃԱՌԻՆ ուր պերճախօս հեղինակն պատմէլ յետոյ Յիսուսի վերջին շաբաթն, Բ. մասին մէջ կը պաշտպանէ զքրիստոնէութիւնն ընդդէմ անհաւատութեան եւ անկրօնութեան, հզօրագոյն փաստերով։ Կ'արժէ որ ամէն քրիստոնեայ ընթեռնու այս պատուական գործն։

Կեդրոնատեղին է Գրատունս։ կը գտնուի նաեւ բոլոր հայ գրավաճառաց քով։

Գինն է 5 ղրշ։

933 3—3

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ԹՈՒԱՔԱՆՈՒԹԻՒՆ

Երկու Հարիւր

Բաղկացեալ 800 երեսներէ

Հանդերձ Նշանակաց (ըստ Օրինաց) 23 ազնուականներով

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՍԻՄԵՈՆ ՄԻՐԱՔԱՅԻԼԵԱՆ

Հռչակաւոր թուաբան հանգուցեալ Սիմեոն էֆ. Միրքայէլեանի սոյն գասագիրքը կը պարունակէ ընդարձակ թուաբանութեան մը վերաբերեալ ամէն գործողութիւններէն զատ նաև բոլոր ազգայ չափերուն և կշիռներուն բաղդատական ցանկերն, անտոկոս և տոկոսաւոր հաշուընթացներ, նշանակաց տախտակներ, երկրաչափական գործնական մաս մը, տեսակարար ծանրութեանց աղիւսակներ և այս ամենուն վրայ գործնական հաղորդաւոր խնդիրներ, այնպէս որ չը կայ թուաբանական խնդիր մը որ մարդ չը գտնէ այս թուաբանութեան մէջ։

Սոյն թուաբանութիւնն, որ իւր ճոխ, բազմազան ընտիր պարունակութեամբը, ազնիւ տպագրութեամբն ու լաւագոյն թղթովը կը մրցի եւրոպական բոլոր նմանօրինակ հրատարակութեանց հետ մինչեւ ցարդ 16 ֆրանքի կը վաճառուի, այժմ մեր Դրբատան կողմէ ի վաճառ հանուած է երկու հատորը քսան դահեկանի։ Երկրորդ հատորն առանձին 7 դահեկան։

Գ. ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ակորեան խան թիւ 13

918 9—10

ԱԶԴ

Երբեմն Մ-ոչ խմբագիր Գէորգ Էֆէնտի Ա.յվազեան վաճառատուն մը բացած է ի Ղալաթիա, Բէրշէմպէ-Բազար, Իբրահիմ խան, ստորնայարկ թիւ 1, ուր կը գտնուին Միխիթարի անխառն ձէթ և օճառ, Դէնէտոսի ընտիր գինի, և Զիւանիոյ պատուական օղի, յոյժ չափաւոր գներով։ Արգոյ հասարակութիւնը կը հրաւիրուի իւր այդ կարգի պիտոյից համար Ա.յվազեան Գէորգ Էֆէնտիին դիմել որ ամէն կերպիւ կը գոհացունէ իւր յաճախորդներն ինչպէս փորձը պիտի ցոյց տայ։

937 8—10

ՏՕՔ. Տ. ՊԱՊԱՆԵԱՆ

ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԻՏ

ԿՆԱՆՑՆ ԵՒ ՄԱՆԿԱՆՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵՆՑ, որ վերջին տարիներս ի Փարիզ ուղղորդելով, մանկաբարձական մասնաւոր հիւանդանոցաց մէջ (Clinique d'accouchement et de gynécologie de Paris) փորձառութիւն ստացած և կատարելագործած է իւր արհեստը վերոյիշեալ մասնագիտութեանց մէջ, պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ հասարակութեան թէ՝ ամէն օր, բաց ի կիրակի օրերէ, կը գտնուի Քիւչիւքլեան դեղարան Կոմուրջի դէմ, ուր կ'ընդունի կէս օրէն մինչև երեկոյ այցելու հիւանդներ. հինգշաբթի օրերը կարտաեալը ձրիապէս կը դարմանուին։

836 15—20

Ա.Զ.Դ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ մեր արտադրութեանց բազմաթիւ կեղծերը չինուած լինելով, որոց մեծ մասին 3/6-ին առողջութեան վնասակար նիւթեր են և հասարակութեան կը վաճառուին «Բոնեաք Մարդէլ» անուամբ, մեր շիշերուն էթիկետը փոխեցինք։ Նոր նշանները կարելի է տեսնել մեր գրասենեակն։

Ի դիմաց Բոնեաքի Մարդէլ և Ընկ.

Ժ. Ֆ. ՄԱԳՆԱՄԱՌ

Ղալաթիա, Կէօչէ Օղլու խան, 4

928 13—30

ՏԻԿԻՆ ԱՅՐԻ ՄԱՌԻԻՍ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԵՐԶԱԿՈՒՀԻ

Շրջազգեստք և այլ Նորաձեւութիւնք

Զարմանալի գներով

Մեծ-Փողոց Բերայի, Թէօթիի Անել. 2, Հոլանտական Դեսպանատան դիմաց.

976 9—26

ԺԱՆ ԲՈՍԱԼԻՆ.— ՄԵՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ԿԱՀԱՐԱՍԵԱՆ, Նոր բացուած Բերայի Մեծ փողոցը, 127, և ի Գուլէ-Գաւու, Կալամպարի արտաքին դիմաց և Եալանջը փողոցին քով, Թիւ 657.— ՄԵՆ ՄԸ ԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԱՐԱՍԵԱՆ, Նոյն փողոց Թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամեն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՈՒԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամեն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ.— Ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Արտաքինու համար ամեն տեսակ օմոցներ, դանաւէներ, թիկնաթոռներ, սեղաններ.— Ամեն տեսակ ՄԱՀԱՃԱԿԱՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՁՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Ծան. Չչփոթել ԲՈՍԱԼԻՆ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ։

691

Օ ՖԱՊՈՒՔՈՒԷԻԻՆԻ

320 — ԲԵՐԱՑԻ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ — 320

Պէտ-Մարդէէ տուն

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

Մէյնեա, Գոբդարանաց Դեղ վաճառատունը-բոլոր պէտք այս անգամ ևս ուզելով նոր և անակնկալ հաճոյք մը պատճառել իրենց յաճախորդաց և ընդհանուր հասարակութեան, օգոստոս 1 երկուշաբթի օրէն սկսեալ ի Ծախու հանած են իրենց բոլոր ապրանքն այնքան դեղչեալ դներով, որ, հասարակութենէն զատ, վաճառականք իսկ մեծաքանակ գնմանց համար կրնան օգտիլ այս անուան տակէն։ Մասնաւորապէս ուշադրութիւն կը հրաւիրուի հետեւեալ ապրանաց վրայ.

Շրջազգեստից համար կտաւ, Մեսաքսեղէնք և Թաւիշ, Մատամրդ, Սէմրիգան, Բանուածք, վարագուրաց համար Ժանեակք, Լոնկվիլի և այլոց Շապիկներ, Գուլպայք և Կօշիկք, Հողմահարք, Անձրեւազգեստ, Բազանայ զգեստք, Թաշկինակք, Փողպատք, Մէրինոսէ և Ֆլանելէ Բաճկոնակներ, Զեռնոցներ, Գորգեներ, Ժէրսէ յներ, Գլխարկներ, Սեղանի անձեռոցներ, և ուրիշ հազար ապրանքներ արանց, կանանց և տղայոց համար։

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ԱՌԻԹ

Մարդինէ ֆէնդէրէ դոնէլդրէ, 2 1/2 ղրշէն 1 1/2 ի վար է։

Թուալրը Վէրէ 4էն 3 1/2 կանգունը.

Բէրէ-ղ ռուս. կանգունը 12 ղրշէն սկսեալ

Շրջազգեստի համար բանուածէ, 4էն 2 1/2 ի.

Ամէն գոյնի դեղուսէնս ռեքոս, 3 1/2էն 3 1/4 ղրշ.

Սէ- Մէրինոս ղոռ բէրէ, 6էն 3 3/4 ղրշ.

Ֆլանէլէ բաճկոնակներ ղոռ բէրէ, 7 ղրշէն սկսեալ.

Արանց ղաղէտ, 19 ղրշէն սկսեալ.

Ֆլանէլէ ղաղէտ, 10 ղրշէն սկսեալ.

Կանանց համար ամէն տեսակ ծերմակեղէն.

Հոռոտէա Նէրմէր, ֆանէլէտ, ֆասատէտ.

ՈՐՈՇԵԱԼ ԳԻՆ, ԿԵՆՏԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ

Վաճառումն սկսած է օգոստոս 1 երկուշաբթի օրէն.

997 1—15

ԴԱՌԱՆԴԷԼ

Երաժշտապետ Տիդրան էֆէնտի Զուխաճեան պատրաստած է սոյն գեղեցիկ եղանակը դաշնակի համար եւ զայն նուիրած է առ իւր աչակերտուհիս՝ Օրիորդք Հայկանոյշ և Մարբուհի Ե. Աղնաւորեան։

Վաճառման կեդրոնատեղին է Պոլիս, Հաֆիտիէ ճատտէսի, Թիւ 60, Ցովսեփեան էֆէնտիի Թղթավաճառանոցը.

կը գտնուի նաեւ Բերայի երաժշտական վաճառատանց մէջ։

994 2—5

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՄԲԷՐԻ

Գարէն գանէվաչօ, մէթրօ երիմի պէն պէչէր մէթրօսը պիր ղուրուշ օթուզ բարա.

Ինկիլիզ Թիմուրբէնտան մամուլ գարեօլա այաղը, տէօրթ պէն ատէտ պէչէր բիլօսը պիր ղուրուշ օթուզ իւչ բարա։

Նէզամիյէ էլպիսէ վէ սարրաճխանէ անապարլարբէնա իթթիխլաղ օլունան նիւմունէ մէ չուրուրբը մուգաբրէբէնէ թէվֆիգէն միւպայա օլունմադ իւզրէ մէվգբի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուհարբէր էչեա ֆիրաթը մուրագամալէրի իլէ Թալիպլէրի էօհտէսինէ օլուպ թէմմուզը բումինին երիմի իբինճի չարշէնպիկ կիւնինէ գատար պէչէր կիւն միւնագասալէրի պիլիճբա եէվմը մէգբիւրատ գարարը գաթիլէրի վիրիլէճէկինտէն, իթայա Թալիպ վէ երիմի իւչինճի բէնչէնպիկ կիւնիւ եիւզատ պէշ թէնպիլինէ բարպիպ պուլունանլարբէն մագամը Սէրամբէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

18 թէմմուզ 1887 1025

Նօ. 17 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՂԸ ՍԷՐԱՄԲԷՐԻ

Շամը չէրիֆ վէ միւլհագաթբէնտա պուլունան ասաքբրի Շահանէ իչինն պէն իւչ եիւզ իւչ սէնէսի իլլուլինտէն իթթիպարէն պիր սէնէլիբ օլարագ միւպայասը գօնթրաթօյա բարաթ օլունաճագ օլան նօհուարդն պէչէր բիլօսը էլլի տէօրթ, ալթը բարա, սապօնդն եիւզ սէքսէն եէտի, իբի բարա ֆիյաթէ մահալինճէ թալիպի էօհտէսինէ օլուուրնտան, պուլատա իթարնա թալիպ օլանլարբէն թէնզիլաթ իճրա իլլէմէք իւզրէ մագամը Սէրամբէրի լէվազի հաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէյէրի իլան օլունուր։

18 թէմմուզ 1887 1026

Նօ. 18 2—3

ՎԱՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ

Բոմբէյէ երկաթուղոյ բաժնեթղթերուն 105էրդ վէճակահանութեան արդիւնքը

Թ.	Փր.	Թ.	Փ.	Թ.	Փր.	Թ.	Փր.
751,057	600,000	449,398	3,000	463,576	1,000	1,228,161	1,000
372,113	60,000	527,940	»	563,798	»	1,260,400	»
764,397	20,000	757,268	»	605,876	»	1,326,735	»
1,066,440	»	950,164	»	672,706	»	1,411,856	»
196,936	6,000	1,160,751	»	672,709	»	1,479,578	»
449,396	»	1,160,755	»	737,025	»	1,566,823	»
519,970	»	1,228,162	»	764,396	»	1,819,224	»
605,877	»	1,260,399	»	769,750	»	1,867,577	»
905,652	»	1,662,057	»	814,391	»	1,924,866	»
950,162	»	59,367	1,000	814,394	»	1,957,083	»
230,514	3,000	196,940	»	943,673	»	1,964,632	»
308,852	»	247,667	»	983,685	»		
394,468	»	311,926	»	1,133,335	»		

400 Ֆրանք շահող թիւեր

11,946	162,853	308,854	527,232	661,897	927,259	1,260,245	1,531,036	1,726,679
7	4	5	3	8	60	1,260,396	7	80
8	5	311,927	4	9	943,671	7	8	1,765,021
9	166,676	8	5	900	2	8	9	2
50	7	9	527,936	662,126	4	1,307,856	40	3
12,841	8	30	7	8	5	7	1,555,896	4
2	9	345,471	8	7	950,161	8	7	5
3	80	2	9	9	3	9	8	1,771,746
4	196,937	3	529,931	30	5	60	9	7
5	8	4	2	672,707	983,681	1,326,731	900	8
28,781	9	5	3	8	2	2	1,565,946	9
2	220,271	347,196	5	10	3	3	7	50
3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

531

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՆ ԵՒՑ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,978,946
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 1,788964

ՆՕՐԹՀԸԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆԱ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,131,348
ՀԱՍՈՅԹ 1885 ՏԱՐՒՈՅ 898,072

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն ջափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած ՁԱՍՆԻՆ 15,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ 120,597

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամագրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գօմիսիոն խանի անկիւնն երկրորդ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

THE ECONOMIQUE — ՕՐԷՑ ՄԵԿԱՅՈՒԹԻՒՆ — TCHIN EKONOMIKON — MARQUE DEPOSEE

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ԵՒՎՐՈՒԵԱՆ և Յ. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ԸՆԿ.
Ընդարձակ առեւտուր դուռաց հետ

Չինէ եւ ճավայէ ուղղակի բերուցած
Գերբնտիր եւ ամենն ճաշակի յարմար թէյեր
ԳՆԵՐ ԶՈՎԱՒՈՐ ԵՒ ՈՐՈՇԵԱԼ

Փորձը ամէն գոմեշատ լաւագոյն պիտի հաստատէ հինգ տարէէ ի վեր սոյն վաճառատան ըրած զգուշութիւնքն յամախորդները գոհացնելու համար։

Պահճէ Գարու ճէրալ պէյ խանի դրան կից թիւ 10
1000 — 1—78

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրլէնդի դուռը, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Գնձէ, ձուլածոյ և թափծու երկաթէ)
ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԶՄԻՆԷՆԵՐ
ԲԷԴՐՈՒԼՈՎ, ՏԱՓՑՈՎ, ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ
Քրիստոֆիլ ոսկերչական գործեր

ԴԱՆԱԿՆԵՐ
ՊԱՐՏԷԶԻ ԿԱՀԵՐ
Զրհանք — Հրէջ դիւրատար մեքենայներ
Ոռոգութեան Գործիներ Աւազանի շատրուաններ

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԵԹՔԵՆԱՔԻ
ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԶԱՆԳԱԿ
ԵՐԿԱՔԵՆԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻՔԻՔ
Ամէն տեսակ գործիքներ

Ցատանոցք-Կշռորդք-Ցորենի Կշռորդ

Սաւուքի գործիներ — Սաւուքամանեներ, Սաւուքեայ ըմպելեաց գործիներ, Գինեայ մանուլներ
Տուշ — Լոգարան, Լաւապօ, Ջրարկներ — Ներցուիր մեքենայ

32, Մահմատիյէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

676

ՏՕՔԹՕՐ ԱՅԷՐԻ

ԶԷՐՐԻ ՓԷՔԹՈՐԱՆ

Տօքթօր Այէրի Զէրրի Փէքթորան արագապէս կը բուժէ հարբուղները, հազերը, խոկոցի վէրքը, փողաբաւը, բորբոքումն հագագի, բորբոքումն շնչափողի, շնչարգելութիւն ևն։

Այս դեղը հրաշալի կերպիւ կը զօրացնէ տկար թոքերը, կը հանդարտեցնէ թոքային գրգռումները, և կասուցա հազի և յառաջացեալ թոքախտի համար միակ դարմանն է, որ հզօրապէս կ'սփոփէ ու կը կպղուրէ։

Տր. Այէրի Զէրրի Փէքթորան այնքան մեծ համբաւ ստացած է իրրեւ ամենէն հզօրագոյն դարմանն զոր գիտութիւնը ի լոյս ընծայեց, շնորհիւ նորա կիսդրի և թոքային տկարութեանց վերայ ունեցած ազդեցութեան է, որով միանգամայն իւր առաքինութեանց ջատագովն և պաշտպանը կը հանդիսանայ։

Զկայ ամենեւին դեղ մը որ կրնայ այնքան կարեւոր լինել հիւանդին քան զայս, և կամ աւելի արժանիք ունենայ նորա կատարեալ վստահութիւնը դրաւելու։

Զէրրի Փէքթորան ընտանեկան գործածութեան համար եղած ուրիշ ամէն դեղերէ գերազանցն է և հաւեղ. քանց չատ հաճելի լինելով փորը տղայք չատ դիւրաւ կառնեն։

Գործածութեան եղանակը չիներուն հետ կը տրուի։ Կեղրնատեղին է Ս. Մ. ՄԻՆՈՒԱՆ և ԸՆԿԵՐԱՑ Ամերիկեան վաճառատունն, ի Ղալաթիա Կ. Պոլսոյ։ Կը ծախուի նաեւ քաղաքիս մէջ զանազան դեղագործաց քով։

531

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՊԻԻՏԱԲԷՍԹԻ

ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	10,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լիոյէն Բարաքոր
» Լիւզօր գործակալ. Մ Նազարէթ Եազըճեան

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարիմք ըսել թէ ամէն ընտանեաց և զաւակաց տէր անձանց իրր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զաւակաց ապագան ապահովել. կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զաւակունքը, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար ուստի արդէն հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան շահաւէտ պայմաններուն և վճարակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիւտաբէսթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի շահող թիւ 100 անգլիական ոսկի շահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։

Ամէն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Օրէ-է—30 տարու անձ մը տարին մի անգամ 4 ½ ոսկի տալով 200 անգլիական ոսկիի ապագայ մը պատրաստած կլլայ իւր ընտանեաց ևն. ևն։

Փափաքողք ազատ են ընկերութեանս պատուաւորութեան և հաստատութեան մասին տեղեկութիւնն ստանալ Եւրոպայոյ մեծ դրամատուններէն։

651

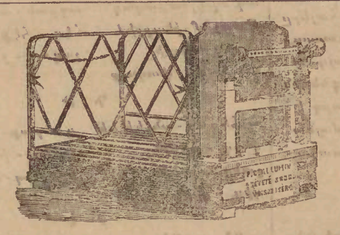

ՈՒՂՂԱԿԻ ՎԱՃԱՌՈՒՄՆ ԱՐՏԱԴՐԻՉԷՆ ՍՊԱՌԶԻՆ

ՏԱՐԱԶԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ
Բ. ԿԻՅՕՄԷՆ ի
Աւրծէալ գործարանատէր
ի Վուտաօն (Իզէս)
Ֆրանսա

Դրամարկղ
Պատին մէջ գրուել ը արկղ
Առձեռն արկղիկ
Կատնձև դրամարկղ
Ապահովութեան ներս. ղնեռու դռներ և վանդակներ
Ամենազգի կլորդներ
Զամբ և կղիր
Առձեռն տատանոց
Տատանոցով կամուրջ՝ կառաց, անասնոց եւ կամուրջ համար
Ընդ օրինակութեանմամբ

Պատկերազարդ ցուցակը ձրիաբար կը զրկուի երբ նամակաւ ուղուի Իսդէրն Էֆէնտիէն, ներկայացուցիչ վասն Արեւելից, Փարաքէյ, Տէյիրմէն խան, Կ. Պոլիս։ 656

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՑՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Կալաթա Կլանի խան, 2,—ի Բերա, Կալաթա Մէրայի դիմաց։
Ժ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԷՐ
Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։ 626

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԼԻԼԷԲՈՒԼ Ի ՄԱՆՐԷՐԿՈՒՆԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց
Քանոնքաս	4200	Պիրկաս	3000
Ֆէրոս	4000	Օսարիս	3000
Օսմանիէ	4000	Նեբեթիս	3000
Սէսոստրիս	3250	Բէրա	300
Թիտոս	3250	Լօգիւս	800
Մակասար	3250	Օլիմպոս	800
Մարմարիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՇՄԱՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ
541 — 61, Ճէյմս Սթրիտ, Լիվրուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՀԱՅԱԳՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՐԵՒԵԼՔ ԷՐԱԳՐՈՒՐ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1887 Յունիս 15 Երեքշաբթի օրէն սկսեալ մինչև Յուլիս 31

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական նշանակէն կամուրջ մինչև Ներսի Գիւղ ընթացքի ժամերը

Ժ. Վ.	Թ.
11 — Եղնիմ Մեզարպ. Պեյ. Թարապիա Եղնիքէզ (Եղնիքիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	18
11 35 Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեյ. (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
12 — Ր. և Ա. Գավ. Եղնիմ. Մեզզ. Պեյ. Թար. Եղնիք. (Եղնիքէզի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	3
12 50 Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)։	28
1 30 Եղնիմ. Մեզարպ. Պեյ. Թար. Եղնիք. (Եղնիք. պիտի հաղորդակցի)	32
2 5 Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Պեպ. պիտի հաղորդակցի)	18
3 — Եղն. Մեզ. Պեյ. Թար. Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)	33
4 15 Ա. Գավագ Եղնիմ. Մեզ. Պեյ. Թարպ. Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիք	28
5 45 Եղնիմ. Մեզ. Պեյ. Թար. Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Ամբավ. Դուբը Օրթ. Պեշիք	22
7 — Եղնիմ. Մեզարպ. Պեյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշաչ. Եղնիք. Մերկ. Գանլրճ. Ի. Ա. Հիսար Գանտիլ. Ամբավ. Զէնկ. Պեյլեր Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իսկ.	2
8 15 Ա. և Ր. Գավ. Եղնիմ. Մեզարպ. Պեյ. Թարապ. Եղնիք. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. Ամբավ. Գուբրուշ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Աթէնիա պիտի հանդիպի)	20
10 — Մեզարպ. Պեյ. Թարապ. Եղնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Ամբավ. Օրթաք. Պեշ.	33

Ամենամարդասէր կամուրջին Եղնիքէզ մինչև Ներսի Գիւղ ընթացքի ժամերը

11 — Պեպէք Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիք.	19
11 35 Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիք.	2
12 10 Պեպ. Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիք. Գապ.	33
12 45 Ամբավ. Գուբրուշ. Օրթ. Պեշիք.	4
1 20 Պեպէք Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշ. Գապ.	21
2 — Ամբավ. Գուբրուշ. Օրթաք. Պեշիք	22
2 40 Պեպէք Ամ. Գուբ. Օրթ. Պեշ. Գապ.	4
3 20 Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիքթաշ	21
4 — Պեպէք Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշ. Գապ.	32
9 45 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ	28
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ	22
11 15 Պեպէքէն ուղղակի կամուրջ	2

Ասիական Եղնիքէն կամուրջ Եղնիքի ընթացքի ժամերը

Եղնիքէն	Կամուրջէն	Եղնիքէն	Կամուրջէն
11 —	5 —	11 15	6 20 Պեշիք
11 30 Պեշիք	5 35	11 45	7 5
12 —	6 5	12 15	8 15 Պեշիք
12 30	6 35	12 45	9 —
1 —	7 5	1 20	9 40
1 30	8 15 Պեշիք	1 50	10 10 Պեշիք
2 —	9 —	2 20	10 35 Գզ.
2 30	9 30	2 50 Պեշիք	11 —
3 — Պեշիք	10 10 Պեշիք	3 30	11 25
3 15 Ֆերոպէ	10 40	4 —	11 50
3 40	10 50 Գզ.	4 40 Պեշիք	12 5 Գզ*
4 15 Պեշիք	11 25	5 20	
4 30 Ֆերոպէ	11 40	5 50	
4 35 Վոսֆոր	12 5		

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իսկիւտար
11 15 Պեշիք	5 35 Պեշիք	11 15	7 5
12 —	6 20	12 —	8 15 Պեշիք
12 45	7 5	12 40	8 45
1 30	8 15 Պեշիք	1 25	9 15
2 —	8 45	1 55	9 45
2 30	9 15	2 25	10 10 Պեշիք
3 — Պեշիք	9 45	2 50 Պեշիք	10 45
3 15 Ֆերոպէ	10 10 Պեշիք	3 35	11 20
3 40	10 45	4 5	11 40
4 15 Պեշիք	11 10	4 45 Պեշիք	12 5
4 30 Ֆերոպէ	11 45	5 25	
4 35 Վոսֆոր	12 5	6 15 Պեշիք	
5 —			

* Այս երթեւեկութիւն հրեից տօներուն, շաբաթ օրերը չպիտի կատարուի։

Կամուրջէն Արնաւտքեոյ Եղնիքեանց շոգենաւոց ժամերը

12 10 Ուղղակի Արնաւտքեոյ	4
12 45 Ուղղակի Պեպէք	21
1 25 Ուղղակի Արնաւտքեոյ	22
2 5 Ուղղակի Պեպէք	4
2 45 Ուղղակի Արնաւտքեոյ	21
3 25 Ուղղակի Պեպէք	32
9 — Պեշիք. Օրթ. Գուբ. Ամբավ. Պեպէք	28
10 — Պեշիք. Օրթ. Գուբրուշ. Ամբավ. Պեպ. Ի. Հիսար. (Վոսֆոր երթող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
10 30 Պեշիք. Օրթ. Գուբ. Ամբավ. Պեպէք	2
11 5 Գապպի. Պեշիք. Օրթաք. Գուբրուշ. Ամբավ. Պեպ. Ի. Հիսար Պեյաճքէզ	21
11 40 Պեշիք. Օրթ. Գուբրու. Ամբավ. Պեպ	19
12 5 Պեշիք. Օրթ. Գուբրուշ. Ամբավ.	2

Կամուրջէն Ասիական Եղնիքէն Եղնիքեանց շոգենաւոց ժամերը

11 35 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլը Եղնիք.	28
12 30 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. Ա. Հիսար Գանլ. Պէյգօզ Եղնիք.	18
12 30 Ուղղակի Գանտիլի	23
1 40 Ուղղակի Գանտիլի	34
2 45 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Զուպուք Ի. պանճէ Պեյդ.	23
3 25 Ուղղակի Գանտիլի	34
8 45 Իսկ. Գուզկ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանտիլի	19
9 30 Պեշիքթաշ. Գուզկունճէ. Պեյլեր. Զէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. (Գալաթիոյ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	23
10 15 Գանտիլի Ա. Հիսար Գանլ. Զուպ. Բաշաչ. Պեյդ. Թար. Մեզ. Գալիր	32
10 35 Իսկ. Գուզկ. (Բացի ուրբաթէն)	19
10 40 Պեշիք. Գուզկ. Պեյլեր. Զէնկէլ. Վանիք Գանտիլի Պեպէք (Գանտիլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	28
11 15 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլրճ. Զուպ. Բաշաչ. Պեյդ.	23
11 45 Գապպի. Գուզ. Պեյլ. Զէնկ. Վանիք.	33

Ամէն ուրբաթ իրիկունները ժամ 11 ին Մեզարարիէն շոգենաւ մը մեկնելով, Պեշիք. Թարապ. Եղնիք. Մերկ. Ի. Հիսար Ա. ընկնելով. Պեշիքթաշ հանդիպելով, կամուրջ պիտի երթայ։

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իսկիւտարէն Կամուրջ Կամուրջէն Իսկիւտար

11 —	5 —	11 15	6 20 Պեշիք
11 30 Պեշիք	5 35	11 45	7 5
12 —	6 5	12 15	8 15 Պեշիք
12 30	6 35	12 45	9 —
1 —	7 5	1 20	9 40
1 30	8 15 Պեշիք	1 50	10 10 Պեշիք
2 —	9 —	2 20	10 35 Գզ.
2 30	9 30	2 50 Պեշիք	11 —
3 — Պեշիք	10 10 Պեշիք	3 30	11 25
3 15 Ֆերոպէ	10 40	4 —	11 50
3 40	10 50 Գզ.	4 40 Պեշիք	12 5 Գզ*
4 15 Պեշիք	11 25	5 20	
4 30 Ֆերոպէ	11 40	5 50	
4 35 Վոսֆոր	12 5		

ՀԱՐԻՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

1 30 Հարիմէն Պայաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)	
4 — » »	
10 35 » » (բաց է կիրակի օրերէն)	
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 10 45 ին)	
1 — Կամուրջէն Հարէմ Պայաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)	
3 30 Կամուրջէն Հարէմ ոտտի Պայաճագ	
10 15 Կամուրջէն Հարէմ ոտտի Պայաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)	
11 15 Կամուրջէն Հարէմ ոտտի Պայաճագ (կիրակի օրերը ժ. 10 30 ին)։	

ԻՍԿԻԻՏԱՐ ՍԻԲԻԼՅԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱԼԱԹԱՅԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՄՈՒՐՋԸ ՇՈԳԵՆԱՒՈՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իսկիւտարէն Գալաթայ Սիրքէճի
4 30 Իսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իսկիւտարէն Սիրքէճի
11 — » Գալաթայ
3 45 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
5 15 Սիրքէճիէն Գալաթայ Իսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իսկիւտար
11 15 Գալաթայէն Իսկիւտար

Դան. — Օդը մի գեղապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գանուած տեղը պիտի մնան։

663

ՈՅԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅՈՑԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱԲՈՐԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԼԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մաբէյնէ և Բէրլէն գլխ. նաւահանգիստ. Բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յայտագիրով շոգենաւն է Մէնկրելի որ յուլիս 27ին Մարսիլիայէն և օգոստոս 3ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յայտագիրով շոգենաւն է Անգլիէ որ պիտի մեկնի օգոստ. 3ին։

Ուղղակի և արագ փոխադրութիւն

Նաւագոյնքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆՆՈՒՈՒԹ ԲՐՊՈՒԼ
Թիւ 17-18 Ֆիւշիւք Միւլէք
Մահմատ փողոց, Թիւ 14
556

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
ԸՆԴ ԴԷՊ ՈՒՐԷՍՍ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ և ՕԴԵՍՍԱՅ
ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՐԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց
Ալպերիան	2,000	Լէբանան	4,500
Ալպսիս	3,000	Մարեանիս	4,300
Ամէրիս	1,300	Մարսայլ	2,500
Արկս	3,500	Միրս	2,000
Գանսան	2,200	Նէրս	2,000
Գորսոսիս	2,000	Օթելլս	5,000
Դրալս	2,600	Օրլանս	3,000
Դելիքս	2,500	Օգրանս	4,500
Գամէս	2,100	Օգդս	2,000
Գաբս	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գոսմ	2,700	Բալէրմ	3,200
Տիաս	2,500	Բասադէր	1,700
Տօմինս	1,800	Գիգս	2,800
Երրաքս	2,600	Բիսմարք	4,400
Հրաքս	2,600	Բինալսս	3,200
Ֆալքօն	800	Բէլլս	3,000
Ֆիտս	1,700	Բոմանս	5,500
Ֆլամինկ	1,600	Բոմէս	3,500
Կարիլէս	5,500	Պալէրմ	4,000
Կիդանս	2,200	Սաքֆս	2,000
Կոզս	1,800	Սիլվիս	2,000
Կրոսնս	2,200	Սորէնգս	4,300
Հանկս		Թասսս	1,200
Հերս	2,000	Թ. Ռուիլզ	3,000
Հիսալկս	3,000	Թրիկեր	1,300
Հիւմպերդ	1,200	Թօլէս	2,800
Հիս	2,300	Քասանգս	3,600
Քելս	2,900	Եբեսս	1600
Քօնքս	2,200	Զէպրա	3,000
Լէ-	2,900	Զէրս	41,0

Թօշիս շոգենաւը, նաւապետ Մօնոս, ընդ հանուր վաճառքով այժմ կը բեռնուորի ի Հալ, և ամսոյս 28ին պիտի մեկնի։

Սովորական նոր համար ամէն դիմորդներուն ընդունելի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՆ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Ֆիւշիւք Միւլէք
Լոան Ղալաթիա
551

ԲԱՔԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՅՈՑԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱԲՈՐԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԼԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մաբէյնէ և Բէրլէն գլխ. նաւահանգիստ. Բանող

Անուանք	Թանց	Նաւապետաց
Այա Յորգի	3,000	Պէքքա
Աքարսա	2,300	Յոհաննէս
Ա.քասիա	2,500	Քրուիքշանք
Լազոնիա	2,500	Ուիլսն
Մասէմանիա	3,500	Մորդ
Բուլգարիա	2,800	Ֆոթիքրոիլ

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վճարանք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամէն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուի ի ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱՔԱ Ե՝ ԸՆԿ
556 Գործակալք

ՖՐԷՏ· ԼԷՅԼԱՆԴ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Ոչ ի կանոնաւորութենէ կը բանի Լիվերբուլ և Աբերտիլիդ գլխ.

Անուանք	Թանց	Անուանք	Թանց
Ալբերիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Ալղարիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անտալուզիան	2500	Ֆլամինեան	3700
Ամերիկեան	2500	Իսպերիան	5500
Ասիական	3700	Իսպերիան	5500
Գալատիան	6000	Իսպերիան	5500
Գուլկարիան	6000	Լեսպիան	2200
Քասթիլեան	800	Լիկուրիան	2500
Սարդինեան	2000	Լիսպան	800
Տուրոյ	700	Օլանդայ	700
Եգիպտոս	3700	Ռերիան	3800
Ֆալպան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալենտիան	3700	Վիրջինեան	6800

Կ'ելնէրքան շոգենաւը, նաւապետ Տէյվիս, օգոստոս 3ին Լիվերբուլէն ստոր կ'ապաստուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐԴ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէկմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա։
Նաւատեղը, Պարոնյաք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերբուլ
Գործակալներ՝
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Զմիւռնիա, Գ. Ռիդոլ և ընկ.
546

(Բաց ի կիրակի օրերէն) Եւրոպական նշանակէն կամուրջ մինչև Ներսի Գիւղ ընթացքի ժամերը

Ժ. Վ.	Թ.
11 — Եղնիմ Մեզարպ. Պեյ. Թարապիա Եղնիքէզ (Եղնիքիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	18
11 35 Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	22
12 — Ր. և Ա. Գավ. Եղնիմ. Մեզզ. Պեյ. Թար. Եղնիք. (Եղնիքէզի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	3
12 50 Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Պեպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)։	28
1 30 Եղնիմ. Մեզարպ. Պեյ. Թար. Եղնիք. (Եղնիք. պիտի հաղորդակցի)	32
2 5 Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք (Պեպ. պիտի հաղորդակցի)	18
3 — Եղն. Մեզ. Պեյ. Թար. Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպ. (Պեպէքի շոգ. հետ պիտի հաղորդակցի)	33
4 15 Ա. Գավագ Եղնիմ. Մեզ. Պեյ. Թարպ. Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Ամբավ. Գուբ. Օրթ. Պեշիք	28
5 45 Եղնիմ. Մեզ. Պեյ. Թար. Եղնիք. Աթէն. Մերկ. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Ամբավ. Դուբը Օրթ. Պեշիք	22
7 — Եղնիմ. Մեզարպ. Պեյիւք. Թարապ. Պէյգօզ Բաշաչ. Եղնիք. Մերկ. Գանլրճ. Ի. Ա. Հիսար Գանտիլ. Ամբավ. Զէնկ. Պեյլեր Օրթաք. Գուզ. Պեշիք. Իսկ.	2
8 15 Ա. և Ր. Գավ. Եղնիմ. Մեզարպ. Պեյ. Թարապ. Եղնիք. Մերկ. Պոյաճ